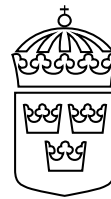

Regeringens proposition

2021/22:163

Bättre villkor för kommersiell radio

Prop.
2021/22:163

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 17 mars 2022

Magdalena Andersson

Jeanette Gustafsdotter
(Kulturdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen lämnar förslag som förbättrar villkoren för kommersiell radio. Annonsreglerna för kommersiell radio i radio- och tv-lagen (2010:696) föreslås bli flexiblare och den högsta tillåtna tiden för annonser blir densamma som gäller för tv. Det föreslås också en ny tillfällig lag för att kunna synkronisera nuvarande tillståndperioder för analog och digital kommersiell radio. Den tillfälliga lagen ger tillståndshavarna möjlighet att förlänga sina tillstånd för digital kommersiell radio så att de löper ut samtidigt som nuvarande tillstånd för analog kommersiell radio.

Regeringen föreslår vidare att de tillstånd att sända tv och sökbar text-tv som meddelas av Myndigheten för press, radio och tv ska gälla i åtta år i stället för sex år. Dessutom föreslås bestämmelserna om återkallelse av tillstånd vid överträdelse av radio- och tv-lagens regler om produktplacering, sponsring, reklam och andra annonser ändras för att åstadkomma en mer proportionerlig koppling mellan arten av överträdelse och sanktionen.

Den nya lagen och ändringarna i radio- och tv-lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2022.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om tillfälliga bestämmelser för förlängning av tillstånd att sända digital kommersiell radio	5
2.2	Förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)	7
3	Ärendet och dess beredning	10
4	Annonstid för radiosändningar	10
4.1	Högsta tillåtna tid för annonser	10
5	Synkroniserade tillståndsperioder för kommersiell radio	13
5.1	Synkronisering genom förlängning av tillstånden för digital kommersiell radio	14
5.2	En lag om tillfälliga bestämmelser för förlängning av tillstånd att sända digital kommersiell radio	19
5.3	Förlängning av tillstånd	20
6	Synkroniserade tillståndsperioder för tv	21
7	Återkallelse av sändningstillstånd vid överträdelse av annonsregler	25
7.1	Möjligheten till återkallelse avskaffas	25
8	Ikraftträdande	29
9	Konsekvenser	29
9.1	Konsekvenser för företag	29
9.2	Konsekvenser för det allmänna	32
9.3	Konsekvenser för enskilda	33
9.4	Konsekvenser i övrigt	33
9.5	Bedömning av förslagen i förhållande till de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen	33
10	Författningskommentar	34
10.1	Förslaget till lag om tillfälliga bestämmelser för förlängning av tillstånd att sända digital kommersiell radio	34
10.2	Förslaget till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)	37
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian (Ds 2021:12)	40
Bilaga 2	Promemorians lagförslag	41
Bilaga 3	Sammanfattning av rapporten Synkronisering av tillståndsperioderna för analog och digital kommersiell radio	45
Bilaga 4	Rapportens lagförslag	46
Bilaga 5	Förteckning över remissinstanserna	48

Bilaga 6	Lagrådsremissens lagförslag	50	Prop. 2021/22:163
Bilaga 7	Lagrådets yttrande	56	
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 17 mars 2022		58	

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om tillfälliga bestämmelser för förlängning av tillstånd att sända digital kommersiell radio.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696).

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om tillfälliga bestämmelser för förlängning av tillstånd att sända digital kommersiell radio

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller tillfälliga bestämmelser om förlängning av de tillstånd att sända digital kommersiell radio som meddelats med stöd av radio- och tv-lagen (2010:696) och som upphör den 30 september 2022.

2 § I ärenden om förlängning av ett tillstånd enligt denna lag tillämpas bestämmelserna i lagen i stället för följande bestämmelser i radio- och tv-lagen (2010:696):

- 13 kap. 24 § om ansökan,
- 13 kap. 26 § om vad som ska beaktas vid tillståndsgivningen, och
- 13 kap. 30 § första och andra styckena om tillståndens längd.

För tillstånd att sända digital kommersiell radio gäller i övrigt bestämmelserna i radio- och tv-lagen.

Förlängning av tillstånd

3 § En tillståndshavare som vill få sitt tillstånd förlängt ska ansöka om det hos Myndigheten för press, radio och tv senast den 1 augusti 2022. Ett tillstånd som förlängs av Myndigheten för press, radio och tv ska gälla till och med den 31 juli 2026.

4 § Myndigheten för press, radio och tv ska förlänga ett tillstånd enligt 3 § om det inte finns skäl att återkalla tillståndet enligt 18 kap. 5 § första stycket radio- och tv-lagen (2010:696). Om det finns skäl att återkalla tillståndet ska Myndigheten för press, radio och tv avslå ansökan om förlängning.

5 § Myndigheten för press, radio och tv får ta ut en avgift av den som hos myndigheten ansöker om förlängning av tillstånd att sända digital kommersiell radio. Avgiften ska motsvara myndighetens kostnader för handläggningen av ärendena.

6 § Myndigheten för press, radio och tv ska besluta i fråga om förlängning av tillstånd senast den 31 augusti 2022.

7 § Beslut av Myndigheten för press, radio och tv att inte förlänga ett tillstånd enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Mål om överklagande av beslut som avses i första stycket ska handläggas skyndsamt.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Rätt att meddela föreskrifter

8 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om ansökningsförfarandet och vad en ansökan ska innehålla.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.
 2. Lagen upphör att gälla vid utgången av juli 2026.

2.2 Förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 12 §, 15 kap. 2 §, 16 kap. 4 a §, 18 kap. 2 och 5 §§ och rubriken närmast före 16 kap. 4 a § radio- och tv-lagen (2010:696) ska ha följande lydelse.

4 kap.

12 §¹

Ett tillstånd som har beviljats av regeringen att sända tv och sökbar text-tv ska gälla i åtta år.

Ett tillstånd som har beviljats av Myndigheten för press, radio och tv att sända tv eller sökbar text-tv *gäller för sex* år. Om det finns särskilda skäl, får myndigheten besluta att ett tillstånd ska gälla för kortare tid.

Ett tillstånd som har beviljats av Myndigheten för press, radio och tv att sända tv eller sökbar text-tv *ska gälla i åtta* år. Om det finns särskilda skäl, får myndigheten besluta att ett tillstånd ska gälla för kortare tid.

Giltighetstiden för tillståndsvillkor får vara kortare än tillståndstiden.

15 kap.

2 §

Annonser i en ljudradiosändning som inte är närradio får sändas under högst

– 20 procent av tiden mellan kl. 06.00 och 18.00, och

– 20 procent av tiden mellan kl. 18.00 och 24.00.

Annonser i *en ljudradiosändning* får sändas högst tolv minuter per timme mellan hela klockslag. Om sändningstiden inte omfattar en timme mellan hela klockslag, får annonser sändas under högst *femton* procent av sändningstiden.

Annonser i *närradio* får sändas *under* högst tolv minuter per timme mellan hela klockslag. Om sändningstiden inte omfattar en timme mellan hela klockslag, får annonser sändas under högst *15* procent av sändningstiden.

16 kap.

*Datainspektionens tillsyn*²

Integritetsskyddsmyndighetens tillsyn

4 a §³

Datainspektionen har tillsyn över att bestämmelserna i 5 kap. 3 a §

Integritetsskyddsmyndigheten har tillsyn över att bestämmelserna i 5 kap. 3 a § och 9 a kap. 2 § om

¹ Senaste lydelse 2018:1895.

² Senaste lydelse 2020:875.

³ Senaste lydelse 2020:875.

18 kap.

2 §⁴

Ett tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv eller ett tillstånd som lämnats av regeringen att sända ljudradio får återkallas om

1. tillståndshavaren väsentligt brutit mot 5 kap. 1, 2, 4–6 och 12 §§, 6 kap. 1 §, 2 § 1–3, 3 § första stycket och 4 §, 7 kap. 1, 2, 3 och 4–8 §§, 8 kap. 1–13 och 14 §§, 14 kap. 1–3 §§ eller 15 kap. 1–5, 6–9 och 10 §§, eller

2. ett tillståndsvillkor enligt 4 kap. 8–11 §§ eller 11 kap. 3 § har åsidosatts på ett väsentligt sätt.

Ett tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv eller ett tillstånd som gets av regeringen att sända ljudradio får ändras till att avse annat sändningsutrymme, om

1. förändringar inom radiotekniken eller ändringar i radioanvändningen på grund av internationella överenskommelser som Sverige har anslutit sig till eller bestämmelser antagna med stöd av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt medför att ett nytt tillstånd med samma villkor inte skulle kunna medges, eller

2. det är nödvändigt för att ge utrymme för ytterligare sändningar.

5 §⁵

Tillstånd att sända kommersiell radio får återkallas om

1. tillståndshavaren inte inlett sändningsverksamheten inom sex månader efter tillståndets början,

2. tillståndshavaren inte utnyttjat rätten att sända eller sänt endast i obetydlig omfattning under en sammanhängande tid av minst fyra veckor,

3. tillståndshavaren väsentligt brutit mot någon av 14 kap. 2 § samt 15 kap. 1–4, 8–9 a och 10 §§, eller

4. domstol har funnit att ett program innefattat ett yttrandefrihetsbrott som innebär ett allvarligt missbruk av yttrandefriheten, eller

5. ett tillståndsvillkor enligt 13 kap. 27 § första stycket 3 har åsidosatts på ett väsentligt sätt.

Förfogar en fysisk eller juridisk person, utan tillåtelse från Myndigheten för press, radio och tv, över mer än ett tillstånd för analog kommersiell radio i ett sändningsområde, och finns det skäl att anta att förfogandet kan inverka menligt på konkurrensen, får det eller de tillstånd återkallas som har lämnats efter det första tillståndet.

Har Myndigheten för press, radio och tv medgett överlåtelse trots att tillståndshavaren redan förfogar över tillstånd att sända analog kommersiell radio i samma sändningsområde, och finns det skäl att anta

⁴ Senaste lydelse 2020:875.

⁵ Senaste lydelse 2020:875.

att överlåtelsen kan inverka menligt på konkurrensen, får tillståndet återkallas endast om beslutet om överlåtelsen grundats på felaktiga eller ofullständiga uppgifter från tillståndshavaren. Återkallelsen ska då avse det eller de tillstånd som överlåtits.

Om staten, regioner eller kommuner innehar ett tillstånd att sända kommersiell radio på det sätt som anges i 13 kap. 4 § andra stycket ska Myndigheten för press, radio och tv återkalla det tillståndet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.

3 Ärendet och dess beredning

Inom Kulturdepartementet har promemorian Ändringar i radio- och tv-lagen upprättats (Ds 2021:12). En sammanfattning av förslagen i promemorian finns i *bilaga 1*. Lagförslagen i promemorian finns i *bilaga 2*.

Myndigheten för press, radio och tv:s rapport Synkronisering av tillståndsperioderna för analog och digital kommersiell radio redovisades den 1 februari 2021 (Ku2021/00325). En sammanfattning av rapporten finns i *bilaga 3*. Lagförslagen i rapporten finns i *bilaga 4*.

Promemorian och rapporten har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 5*. Remissvaren finns tillgängliga i Kulturdepartementet (Ku2021/01312 och Ku2021/00325).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 22 december 2021 att inhämta Lagrådets yttrande över det förslag som finns i *bilaga 6*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 7*. Lagrådet avstyrker förslaget till ändring av 2 kap. 1 § andra stycket 5 radio- och tv-lagen (2010:696) om en skyldighet för leverantörer av medietjänster att lämna viss information om vem som äger leverantören. I propositionen lämnas därför inget förslag till ändring av 2 kap. 1 § radio- och tv-lagen eller till andra ändringar med anledning av förslaget. Förslagen bereds i stället vidare i Regeringskansliet. De lagförslag från lagrådsremissen som ingår i propositionen lämnar Lagrådet utan erinran.

I propositionen föreslås vidare en ändring i 16 kap. 4 a § radio- och tv-lagen. Ändringen är en följd av att Datainspektionen den 1 januari 2021 bytt namn till Integritetsskyddsmyndigheten. Ändringen är författningstekniskt och även i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Regeringen har därför inte inhämtat Lagrådets yttrande över förslaget. I förhållande till förslagen i lagrådsremissen har dessutom vissa språkliga och redaktionella ändringar gjorts.

4 Annonstid för radiosändningar

4.1 Högsta tillåtna tid för annonser

Regeringens förslag: Annonser ska få sändas i ljudradiosändning som inte är närradio under högst 20 procent av tiden mellan kl. 06.00 och 18.00 samt högst 20 procent av tiden mellan kl. 18.00 och 24.00.

Regeringens bedömning: För närradio bör nuvarande regler fortsätta att gälla, dvs. annonser får sändas under högst tolv minuter per timme mellan hela klockslag. Om sändningstiden inte omfattar en

timme mellan hela klockslag, bör annonser få sändas under högst 15 procent av sändningstiden.

Prop. 2021/22:163

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta av de remissinstanser som yttrar sig, däribland *Myndigheten för press, radio och tv*, *Myndigheten för tillgängliga medier*, *Konkurrensverket*, *Linnéuniversitetet (Medieinstitutet Fojo)*, *Bauer Media AB* och *Nordic Entertainment Group AB (Nent Group)* tillstyrker eller har inga synpunkter på förslaget. *Folkhälsomyndigheten* avstyrker förslaget med hänvisning till att det kan bidra till ökad kvantitet av reklam som är problematisk ur ett folkhälsoperspektiv, inte minst för underåriga och unga vuxna.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Ökad flexibilitet för annonstid i kommersiell radio

Annonser i en ljudradiosändning får sändas under högst tolv minuter per timme mellan hela klockslag. Samma maximala annonstid har tidigare gällt även för tv-sändningar. Sedan den 1 december 2020, då en ändring i radio- och tv-lagen trädde i kraft, får annonser sändas i tv-sändningar under högst 20 procent av tiden mellan kl. 06.00 och 18.00 samt högst 20 procent av tiden mellan kl. 18.00 och 24.00. Med 20 procent av tiden mellan de angivna klockslagen avses 20 procent av hela det angivna tidsspännat, inte 20 procent av sändningstiden (prop. 2019/20:168, bet. 2020/21:KU3, rskr. 2020/21:16).

Bakgrunden till den ändrade annonstiden för tv-sändningar är Sveriges genomförande av ändringar i EU:s direktiv om audiovisuella medietjänster (AV-direktivet) som möjliggör en mer flexibel reglering av högsta tillåtna tid för annonser i tv-sändningar.

AV-direktivet omfattar inte ljudradiosändningar. Annonstiderna för radiosändningar i Sverige har emellertid tidigare reglerats på motsvarande sätt som annonstiderna för tv-sändningar. De nuvarande reglerna för annonstider i radio har gällt sedan 2008. Den tillåtna tiden för att sända annonser utökades då från åtta, eller i undantagsfall tio minuter, till högst tolv minuter under en timme mellan hela klockslag. Bakgrunden till förändringen var en harmonisering av svensk lagstiftning med AV-direktivet (prop. 2007/08:4 s. 16, bet. 2007/08:KU3, rskr. 2007/08:39).

Regeringen anser att det är av stor vikt att förutsättningarna att bedriva radioverksamhet i Sverige är goda. Den analoga kommersiella radion har bland annat genom de nationella tillstånd som började gälla den 1 augusti 2018 fått förutsättningar att nå en större del av landet. Sedan sommaren 2019 har även sändningar av digital kommersiell radio inletts. De kommersiella radioaktörernas huvudsakliga intäkt är reklamförsäljning. Till skillnad från kommersiell tv har radiobranschens kommersiella aktörer inte några betydande abonnemangsentäkter. Även webbradio finansieras till stor del genom reklamförsäljning, medan närradio förutom av reklamintäkter även finansieras genom medlemsavgifter och kommunala bidrag.

Det finns enligt regeringen skäl för att regleringen av högsta tillåtna tid för annonser bör fortsätta vara densamma för tv- respektive radiosändningar. I likhet med tv-sändningar möts även radion av konkurrens

Prop. 2021/22:163 från medietjänster på begäran. En flexiblere reglering av annonstider skulle ge bolagen bättre förutsättningar att möta den konkurrensen. Förutsättningarna för att sända annonser i radio kan också variera under olika tider på dygnet. En ökad flexibilitet vad gäller förläggningen av annonser i kombination med oreglerad annonstid under natten skulle därför förbättra förutsättningarna för den kommersiella radion ytterligare. Regeringen föreslår därför att samma förändring av högsta tillåtna tid för annonser som införts för tv-sändningar också införs för kommersiell radio.

Folkhälsomyndigheten anser att nuvarande bestämmelser om högsta tillåtna tid för annonser ska behållas med hänvisning till att förslaget kan leda till ökad mängd reklam med negativa konsekvenser för folkhälsan. Den bestämmelse som ändras enligt förslaget innebär en kvantitativ begränsning av reklam i radiosändningar och tar inte hänsyn till vilka typer av varor eller tjänster som marknadsförs. Förslaget kan i och för sig innebära mer reklam i radiosändningar under vissa tider på dygnet. I sammanhanget bör dock framhållas att möjligheten att annonsera i radiosändningar också begränsas av reglerna om förbud mot reklam för bland annat alkohol, tobak och spel (15 kap. 5–6 §§ radio- och tv-lagen).

Den som har tillstånd att sända kommersiell radio kan sända sin programtjänst på sätt där inte tillstånd krävs, t.ex. via internet. En utgångspunkt bör enligt regeringen vara att samma innehåll omfattas av samma annonsregler oberoende av vilken teknik som används för sändningarna. Regeringen anser därför att de mer flexibla annonsreglerna bör gälla även för sändningar där tillstånd inte krävs. Det innebär att även andra än de som har tillstånd att sända kommersiell radio kommer att omfattas av den ändrade bestämmelsen. Myndigheten för press, radio och tv kan vidare meddela så kallade tillfälliga tillstånd att sända ljudradio i högst två veckor. Även dessa sändningar liksom tillstånd av regeringen att sända ljudradio till utlandet och tillstånd att sända ljudradio i lokala sändningar som inte uppfyller kraven för närradio eller kommersiell radio bör enligt regeringen omfattas av de nya ändrade annonsreglerna.

Nuvarande regler om annonstid bör fortsatt gälla för närradion

Närradion är det ideella föreningslivets radio. För tillståndshavare inom närradion gäller delvis andra förutsättningar än för kommersiell radio eftersom flera sammanslutningar som regel delar på den tillgängliga sändningstiden på en frekvens. Av 15 kap. 2 § radio- och tv-lagen framgår att om sändningstiden inte omfattar en timme mellan hela klockslag, får annonser sändas under högst femton procent av sändningstiden. Begränsningen infördes mot bakgrund av att det i närradion inte sällan förekom att en viss sammanslutning sände endast en del av en timme (prop. 1995/96:160 s. 122 f. och prop. 2007/08:4 s. 15 f.).

För annan ljudradio än närradio innebär förslaget som nämnts att den tillåtna annonstiden beräknas som en andel av tiden inom givna intervall. Andelen, 20 procent av tiden mellan de angivna klockslagen, avser hela det angivna tidsspännat, inte 20 procent av sändningstiden.

Om förslaget också skulle omfatta närradion bedömer regeringen att det finns en risk att en tillståndshavare inte kan sända annonser alls eller i mindre omfattning på grund av att högsta möjliga annonstid redan

utnyttjats av en annan tillståndshavare. Av den anledningen bör förslaget enligt regeringen inte omfatta närradio.

En förening som sänder närradio kan också sända sina program på sätt som inte kräver tillstånd. Även om utgångspunkten är att samma regler ska gälla oavsett vilken teknik som används för en sändning gör de särskilda förutsättningar som gäller för närradio, där fler delar på ett sändningsutrymme, att det enligt regeringen är motiverat att behålla de nuvarande bestämmelserna om annonstid för närradio. Till skillnad från analog kommersiell radio betalar närradion inte heller några koncessionsavgifter för sina tillstånd. Eftersom närradion är avsedd för ideella föreningar får inte heller föreningens radioverksamhet gynna medlemmarna ekonomiskt. Kommersiella hänsyn har därför inte samma tyngd för närradion. Nuvarande högsta annonstider innebär en möjlighet för närradion att sända annonser tolv minuter per timme, vilket motsvarar 20 procent per timme. Regeringen anser därför att någon förändring av annonstiderna inte bör införas för närradion.

5 Synkroniserade tillståndsperioder för kommersiell radio

Kommersiell radio kan vara av två slag; analog respektive digital kommersiell radio. För att bedriva dessa sändningar behövs tillstånd från Myndigheten för press, radio och tv. Tillstånd att sända kommersiell radio gäller för en åttaårsperiod. I dag överlappar tillståndsperioderna för analog och digital radio varandra. Tillstånden för digital kommersiell radio löper ut den 30 september 2022 medan tillstånden för analog kommersiell radio löper ut den 31 juli 2026.

De nu gällande tillstånden för att sända analog kommersiell radio meddelades under senare delen av 2017 då myndigheten – efter ett slutet anbudsförfarande – beslutade om tre nationella och 35 regionala eller lokala tillstånd i 21 sändningsområden. Drygt 1,3 miljarder kronor betalades för rätten att sända.

De gällande tillstånden för att sända digital kommersiell radio meddelades den 2 oktober 2014 då myndigheten beslutade om 21 nationella och fyra regionala eller lokala tillstånd. Vid fördelningen av tillstånd eftersträvar myndigheten bland annat att det samlade utbudet ska tillgodose olika intressen och smakriktningar. Vid tillståndsgivningen 2014 bifölls samtliga ansökningar som kom in i rätt tid.

Sändningar av digital kommersiell radio sker med tekniken DAB+. Tillstånden är förenade med krav på att sändningarnas täckning ska byggas ut etappvis av tillståndshavarna. Tillståndshavarnas utbyggnad av sändningarna har kommit olika långt, för närvarande täcks i huvudsak storstadsområdena.

Det finns två större aktörer med tillstånd för kommersiell radio, Bauer Media genom tillståndshavaren Bauer Media Audio Filial och Nent Group genom tillståndshavaren Kilohertz AB. Dessa företag har tillsammans den

Prop. 2021/22:163 stora merparten av samtliga analoga och digitala tillstånd för kommersiell radio.

Den 5 november 2020 gav regeringen Myndigheten för press, radio och tv i uppdrag att analysera behovet av att synkronisera tillståndsperioderna för analog och digital kommersiell radio (Ku2020/02344). Myndigheten redovisade uppdraget den 1 februari 2021 i rapporten Synkronisering av tillståndsperioderna för analog och digital kommersiell radio (Ku2021/00325).

5.1 Synkronisering genom förlängning av tillstånden för digital kommersiell radio

Regeringens bedömning: Det finns behov av att synkronisera tillståndsperioderna för analog och digital kommersiell radio. Synkronisering bör uppnås genom att möjliggöra förlängning av tillstånden för digital kommersiell radio så att de upphör samtidigt med nuvarande tillstånd för analog kommersiell radio.

Regeringens förslag: Ett tillstånd att sända digital kommersiell radio som förlängs ska gälla till och med den 31 juli 2026. Förutsättningarna för en förlängning anges i en lag om tillfälliga bestämmelser om förlängning av tillstånd att sända digital kommersiell radio.

Bedömningen och förslaget i rapporten överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser som yttrar sig, däribland *Justitiekanslern*, *Förvaltningsrätten i Stockholm*, *Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI)*, *Post- och telestyrelsen*, *Sveriges Radio AB* och *Teracom Group AB* tillstyrker eller har inga synpunkter på förslaget. *Försvarsmakten* har inget att erinra mot att tillståndstiderna för analog och digital kommersiell radio synkroniseras, men avstyrker förslaget om att alla nuvarande tillståndshavare ska få förlängda tillstånd med hänvisning till frågor om frekvensanvändning.

Konkurrensverket och *Svenskt Näringsliv* har inga synpunkter på förslaget att synkronisera tillståndsperioderna, men framhåller att det är viktigt att nya aktörer kan ansöka om tillstånd även om befintliga tillstånd förlängs.

Mad Men Media AB, *NRJ Sweden AB*, *Bauer Media AB* och *Nordic Entertainment Group AB (Nent Group)* är i huvudsak positiva till förslaget om att synkronisera tillståndsperioderna för analog och digital kommersiell radio men anser att detta bör göras genom att tillstånden för såväl analog som digital kommersiell radio förlängs till 2030.

Skälen för regeringens bedömning och förslag

Behovet av synkronisering

Kommersiell radio är en viktig del av det svenska medielandskapet och bidrar till den mångfald och yttrande- och informationsfrihet som är en förutsättning för ett demokratiskt samhälle. Det är därför väsentligt att radioföretagen har sådana villkor att de kan bedriva en livskraftig

verksamhet och att radiobranschen ges så tydliga och långsiktiga villkor som möjligt. Medielandskapet har genomgått stora förändringar de senaste decennierna bland annat genom digitaliseringen. För radioföretagen är de analoga marksändningarna på FM-bandet dock fortsatt den viktigaste distributionsplattformen. FM-radion fyller också ett stort behov hos många lyssnare.

Ordinarie sändningar av digital kommersiell radio inleddes sommaren 2019 och sker för närvarande i storstadsregionerna. Tillstånden för digital radio innehåller villkor om etappvis utbyggnad av sändningarnas geografiska täckning. Tillståndshavarna har dock vid flera tillfällen begärt och beviljats anstånd med utbyggnaden. Trots det förväntar sig Myndigheten för press, radio och tv att de digitala sändningarna successivt kommer att täcka allt större områden och nå allt fler lyssnare. Denna utveckling stärks av att det från och med den 21 december 2020 är krav på att bilradiomottagare i nya fordon ska kunna ta emot radiotjänster som tillhandahålls via digital markbunden radiosändning. Myndigheten anger vidare i rapporten att efterfrågan på digitala sändningar därför sannolikt kommer att öka och att de därmed kommer att bli allt mer relevanta.

De kommersiella radioföretagen är starkt beroende av utvecklingen på reklammarknaden. I rapporten beskriver myndigheten att det generellt finns ett positivt samband mellan en hög räckvidd, det vill säga hur många som nås av mediet, och annonsförsäljning. De nya rikstäckande tillstånden för analog kommersiell radio har gett en positiv effekt på reklammarknaden för radio, men den är fortfarande liten jämfört med till exempel reklammarknaden för tv eller internetbaserade medier. De senaste årens tillväxt på reklammarknaden har nästan uteslutande gått till internetbaserade medier. Under 2020 har dessutom covid-19-pandemin markant förändrat förutsättningarna för medier som är beroende av reklamintäkter. Den kraftiga nedgången i reklaminvesteringar har medfört en betydande ekonomisk utmaning för de medier som helt eller i huvudsak finansierar sin verksamhet med hjälp av reklam.

Mot bakgrund av utmaningarna för radiobranschen bedömer regeringen att det finns behov av en synkronisering av tillståndsperioderna för analog och digital kommersiell radio. Det kan ge bättre förutsebarhet för radioföretagen och bidra till att företagen får bättre förutsättningar att utveckla sin verksamhet. En synkronisering av tillståndsperioderna kan vara positiv även för lyssnarna. Om förutsättningarna för radioföretagen förbättras, bör företagens möjligheter att även fortsättningsvis kunna erbjuda lyssnarna ett attraktivt radioutbud öka. Marksändningarna kompletteras av ett stort utbud av program via webbradio och poddar. Alla distributionsplattformar för radio är viktiga och de olika distributionsätten bidrar tillsammans till en hög tillgänglighet för radiolyssnaren.

I dag ser regleringen i radio- och tv-lagen olika ut beroende av om innehållet sänds ut analogt eller digitalt. En synkronisering av tillståndsperioderna skapar även förutsättningar för framtida överväganden om förändringar i tillståndsgivningen. Den 16 september 2021 beslutade regeringen om ett nytt uppdrag till Myndigheten för press, radio och tv om villkoren för kommersiell radio på längre sikt (Ku2021/01993). Myndigheten ska i dialog med bland andra de kommersiella radioföretagen analysera behovet av eventuella förändringar i regelverket för tillståndsgivning för analog och kommersiell radio. Syftet är att skapa

Prop. 2021/22:163 goda förutsättningar för en långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet, med ett stort utbud för olika intressen och smakinriktningar. Uppdraget ska redovisas senast den 21 december 2022.

Sammanfattningsvis delar regeringen myndighetens beskrivning av förutsättningarna för den kommersiella radion och fördelarna med en synkronisering av tillståndsperioderna. Regeringen bedömer att det finns ett behov av att synkronisera tillståndsperioderna för analog och digital kommersiell radio för att öka effektiviteten och förutsebarheten för radioföretag med verksamhet i Sverige och för att underlätta en framtida översyn av regelverket för tillståndsgivning för kommersiell radio.

Synkronisering genom förlängning av tillstånden för digital radio

Myndigheten för press, radio och tv beskriver i rapporten att en synkronisering av tillståndsperioderna för att sända analog respektive digital kommersiell radio kan uppnås på olika sätt. Eftersom samtliga befintliga tillstånd att sända digital kommersiell radio löper ut den 30 september 2022 är ett alternativ att dessa tillstånd förlängs till och med den 31 juli 2026 då tillstånden att sända analog kommersiell radio löper ut. På så sätt skapas förutsättningar för en synkronisering av tillståndsperioderna från den period som inleds den 1 augusti 2026, dvs. giltighetstiden för tillstånd att sända digital respektive analog kommersiell radio kommer att sammanfalla.

Ett annat alternativ är att myndigheten genomför en tillståndsprocess för digital kommersiell radio under 2022 och meddelar tillstånd som gäller i åtta år. Under 2026, när tillstånden för de analoga sändningarna upphör, skulle myndigheten förlänga tillstånden för analog kommersiell radio till och med 2030, när tillstånden för de digitala sändningarna upphör. Ett ytterligare sätt att uppnå en synkronisering av tillståndsperioderna för kommersiell radio är att förlänga både de digitala och analoga tillstånden till 2030. De två senare alternativen innebär att en synkronisering av tillståndsperioderna sker längre fram i tiden än enligt det första alternativet.

Radioföretagen *Mad Men Media AB*, *NRJ Sweden AB*, *Bauer Media AB* och *Nent Group* är i huvudsak positiva till förslaget om förlängning, men de vill helst att en förlängning också omfattar tillstånden att sända analog kommersiell radio så att samtliga tillstånd löper till 2030. Regeringen konstaterar att tillstånden för analog kommersiell radio, dvs. de tillstånd som gäller för sändningsverksamheten på FM-bandet, fördelats för åtta år i ett anbudsförfarande. En förlängning av de tillstånden skulle innebära att staten i efterhand ändrar villkoren för dem som vann auktionen i konkurrens med andra budgivare. Detta skulle enligt regeringen påverka den fria konkurrens som präglar svensk kommersiell radio och som ska vara en grundförutsättning för tillståndsgivningen. En synkronisering av tillståndsperioderna bör därför inte omfatta tillstånden för analog radio på så sätt att de ursprungliga villkoren för dessa tillstånd, t.ex. tillståndstiden, förändras. Av den anledningen är det enligt regeringen inte möjligt att genomföra de alternativ för synkronisering som innefattar en förlängning av de analoga tillstånden.

En synkronisering av tillståndsperioderna för analog och digital kommersiell radio kan också åstadkommas genom att meddela tillstånd för

en kortare tid än åtta år. Radio- och tv-lagen ger Myndigheten för press, radio och tv en möjlighet att besluta att ett tillstånd ska gälla för kortare tid än åtta år om det finns särskilda skäl för detta (13 kap. 30 § radio- och tv-lagen). Ett alternativ enligt myndigheten är därför att genomföra en tillståndsprocess för digital kommersiell radio under 2022 där tillståndens giltighetstid löper ut samtidigt som perioden för de analoga tillstånden, den 31 juli 2026. Tillståndsperioden för dessa nya tillstånd för digital kommersiell radio blir då knappt fyra år. De olika tillstånden kommer sedan vid den tillståndsperiod som inleds under 2026 att vara synkroniserade. Ett tillståndsförfarande med en urvalsprocess innebär dock en osäkerhet för radioföretagen. Det skulle enligt regeringen innebära ett uppenbart osäkerhetsmoment till nackdel för de radioföretag som är inställda på att verka i Sverige på lång sikt. En ny tillståndsgivningsprocess som resulterar i fyraåriga tillstånd skulle inte heller möta behovet av klara och tydliga förutsättningar för radioverksamheten. Sammantaget är därför en synkronisering genom förlängning av befintliga tillstånd för digital kommersiell radio att föredra framför en ny tillståndsgivningsprocess med kortare tillståndsperioder.

Försvarsmakten har inget att erinra mot en synkronisering av tillståndsperioderna för analog och digital kommersiell radio, men avstyrker förslaget om att alla nuvarande tillståndshavare ska få förlängda tillstånd. Försvarsmakten anser att det först behöver fattas beslut som ger militär prioritet till frekvensområdet 230–240 MHz.

Mot bakgrund av Försvarsmaktens invändningar vill regeringen framhålla följande. Post- och telestyrelsens frekvensplan för digital ljudradio med tekniken T-DAB omfattar frekvensområdet 174–240 MHz och är framtagen utifrån två internationella överenskommelser (Internationella teleunionens [ITU] avtal från regionala radiokommunikationskonferensen i Geneve 2006 [GE06] och Europeiska samarbetsorganet för regleringsmyndigheter för post- och telekommunikations [CEPT] avtal från radiokonferensen i Wiesbaden 1995 reviderat genom radiokonferensen i Constanta 2007 [WI95revCO07]). Frekvensplanen beskriver fyra frekvenslager som sammantaget möjliggör fyra rikstäckande sändarnät för digital ljudradio, av vilka tre kan vara regionalt nedbrytbara och ge förutsättningar för lokala och regionala sändningar. I ett sändarnät kan flera programtjänster sändas samtidigt genom multiplexering. Med den nuvarande digitalradiotekniken DAB+ ryms ca 15 programtjänster i ett sändarnät.

Regeringen beslutade den 28 oktober 2010 om sändningsutrymme för digital kommersiell radio (Ku2010/1721) i enlighet med 13 kap. 22 § radio- och tv-lagen. Beslutet utgår från frekvensplanen och innebär att två frekvenslager med regional nedbrytbarhet i 34 områden upplåts för Myndigheten för press, radio och tv:s tillståndsgivning. Beslutet låg till grund för myndighetens tillståndsgivning för digital kommersiell radio hösten 2014.

För att bedriva sändningar av digital kommersiell radio krävs utöver sändningstillstånd enligt radio- och tv-lagen även tillstånd att använda radiosändare enligt lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation. Radiotillstånden meddelas av Post- och telestyrelsen och ger de tekniska villkoren för att sända, bl.a. sändningsfrekvens och effekt. De digitala kommersiella radiosändningar som för närvarande bedrivs med stöd av

Prop. 2021/22:163 myndigheternas tillstånd utnyttjar inte frekvensområdet 230–240 MHz, vilket är det område som Försvarmakten i sitt remissvar framhåller som betydelsefullt för militär verksamhet. En fortsatt utbyggnad av de digitala radiosändningarna kan dock komma att innebära att frekvensområdet i fråga behöver utnyttjas. En sådan utbyggnad skulle också vara förenlig med den svenska frekvensplanen.

Regeringen bedömer att Försvarmaktens behov av att använda frekvensutrymmet bör kunna tillgodoses, även med en fortsatt utbyggnad av digitala radiosändningar. En möjlighet är att frekvensutrymmet i fråga kan användas både för digitala radiosändningar och för Försvarmaktens behov. En sådan lösning förutsätter att det kan konstateras att den radioanvändning som Försvarmakten får tillstånd för inte orsakar störningar på de digitala ljudradiosändningarna, eller att eventuella störningar är förenliga med eventuella krav på radiosändningarnas ljudkvalitet. Praktiska undersökningar behövs sannolikt för att visa att så är fallet. En annan möjlighet är att frekvensplanen justeras så att den ger förutsättningar för digitala ljudradiosändningar i samma omfattning som i dag, dvs. fyra frekvenslager varav tre med regional nedbrytbarhet, utan att frekvensutrymmet 230–240 MHz tas i anspråk. Det skulle sannolikt innebära behov av tidskrävande internationell koordinering, men potentiellt ge större tydlighet om möjligheten att använda frekvensområdet för annat än marksänd radio.

Mot bakgrund av de nuvarande tillståndens villkor om utbyggnad och de förutsättningar som ges i frekvensplanen bedömer regeringen att en förlängning av tillstånden i enlighet med förslaget kan genomföras. Regeringen kommer dock vid behov återkomma i frågan om hur Försvarmaktens behov ska kunna säkerställas på längre sikt.

Konkurrensverket och *Svenskt Näringsliv* har inga synpunkter på förslaget att synkronisera tillståndsperioderna, men menar att aktörer som i dag inte har ett tillstånd att sända digital kommersiell radio måste ges möjlighet att ansöka om detta under den perioden som tillståndet föreslås förlängas. Det bör därför enligt Konkurrensverket säkerställas att det finns frekvensutrymme tillgängligt som kan utlysas till aktörer som i dag inte har ett tillstånd att sända kommersiell radio. Möjligheten att meddela nya tillstånd om samtliga nuvarande tillståndshavare får sina tillstånd förlängda är beroende dels av det ovan nämnda regeringsbeslutet om sändningsutrymme för digital kommersiell radio dels av hur många programtjänster som myndigheten anser kan rymmas inom de tillgängliga sändarnäten. Vid den senaste tillståndsgivningen bedömde myndigheten att ett sändarnät bör innehålla högst 15 nationella programtjänster (dnr 12/01960). Mot bakgrund av att det för närvarande sänds sammanlagt 24 programtjänster i de två sändarnäten som finns till förfogande för myndighetens tillståndsgivning bedömer regeringen att nya tillstånd kommer kunna utlysas även om samtliga befintliga tillståndshavare beviljas förlängning.

Sammanfattningsvis föreslår regeringen att de nu gällande tillstånden att sända digital kommersiell radio förlängs till och med den 31 juli 2026. Därmed möjliggörs en synkronisering av tillståndsperioderna för analog respektive digital kommersiell radio i och med den tillståndsperiod som inleds den 1 augusti 2026. Av de alternativ som redovisas bör en synkronisering genom förlängning av tillstånden för digital kommersiell

radio vara snabbast och enklast att genomföra. En förlängning ökar förutsebarheten genom tydligare och stabilare villkor för radioföretagen. För att ge tillståndshavarna en möjlighet att ansöka om förlängning föreslår regeringen att en lag med tillfälliga bestämmelser om förlängning av tillstånd att sända digital kommersiell radio införs.

5.2 En lag om tillfälliga bestämmelser för förlängning av tillstånd att sända digital kommersiell radio

Regeringens förslag: En lag med tillfälliga bestämmelser för förlängning av tillstånd att sända digital kommersiell radio ska införas. Lagen ska gälla för tillstånd som upphör den 30 september 2022 och innebära möjlighet till förlängning av tillstånd till och med den 31 juli 2026.

Vid förlängning av tillstånd ska den tillfälliga lagen tillämpas i stället för radio- och tv-lagens bestämmelser i 13 kap. 24 § om ansökan, 13 kap. 26 § om vad som ska beaktas vid tillståndsgivningen och 13 kap. 30 § första och andra stycket om tillståndsperiodens längd. Radio- och tv-lagen (2010:696) ska gälla i fråga om tillstånd att sända digital kommersiell radio i övrigt.

Regeringens bedömning: Nya tillstånd under perioden bör meddelas enligt radio- och tv-lagens bestämmelser.

Förslaget i rapporten överensstämmer med regeringens förslag och bedömning.

Remissinstanserna yttrar sig inte särskilt om förslaget att möjliggöra förlängning genom en tillfällig lag.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Samtliga befintliga tillstånd att sända digital kommersiell radio löper ut den 30 september 2022. För att uppnå fördelarna med en synkronisering av de digitala och analoga tillstånden för kommersiell radio bör tillstånden för digital kommersiell radio som gäller i dag förlängas till och med den 31 juli 2026. Förlängningen bör göras möjlig genom att en ny lag med tillfälliga bestämmelser om villkoren för en förlängning och ansökningsförfarandet införs. Det bör framgå av den tillfälliga lagen att den gäller för tillstånd som upphör den 30 september 2022.

För att uppnå en synkronisering behöver giltighetstiden för de förlängda tillstånden upphöra samtidigt med nuvarande tillstånd för analog kommersiell radio. Ett förlängt tillstånd att sända digital kommersiell radio bör därför gälla till och med den 31 juli 2026.

I ärenden om förlängning av tillstånd tillämpas de tillfälliga bestämmelserna om förlängning i stället för radio- och tv-lagens bestämmelser i 13 kap. 24 § om ansökan, 13 kap. 26 § om vad som ska beaktas vid tillståndsgivningen och 13 kap. 30 § första och andra stycket om tillståndsperiodens längd. För tillstånd att sända digital kommersiell radio gäller i övrigt bestämmelserna i radio- och tv-lagen. Det innebär att myndigheten till exempel kan ställa de tillståndsvillkor som bedöms nödvändiga, exempelvis tekniska villkor (jfr 13 kap. 27 § radio- och tv-

Prop. 2021/22:163 lagen) och att giltighetstiden för tillståndsvillkor får vara kortare än tillståndstiden (jfr 13 kap. 30 § tredje stycket radio- och tv-lagen).

Myndigheten har angett i rapporten att tillgängligt frekvensutrymme, utöver det som behövs för de tillstånd som förlängs enligt den tillfälliga lagen, bör utlysas och fördelas genom urvalsförfarandet enligt radio- och tv-lagen och att även dessa tillstånd bör gälla till och med 31 juli 2026. Regeringen delar myndighetens bedömning att radio- och tv-lagens bestämmelser, inklusive bestämmelserna om ansökan, om vad som ska beaktas vid tillståndsgivningen och om tillståndsperiodens längd, bör gälla för de eventuella nya aktörer som i dag inte har ett tillstånd att sända digital kommersiell radio men som ansöker om tillstånd under perioden.

Myndigheten får enligt radio- och tv-lagen besluta att ett tillstånd ska gälla under kortare tid än åtta år om det finns särskilda skäl (13 kap. 30 § andra stycket). Regeringen delar myndighetens bedömning om att syftet att uppnå synkronisering av tillstånden kan var ett sådant särskilt skäl som anges i 13 kap. 30 § andra stycket radio- och tv-lagen. Det kommer dessutom endast att röra sig om ett fåtal nya tillstånd som meddelas eftersom sändningsutrymmet är begränsat. För de eventuella nya aktörer som ansöker om tillstånd under perioden bör myndigheten således, med stöd av 13 kap. 30 § andra stycket radio- och tv-lagen, kunna besluta att tillstånden ska gälla under en kortare tid än åtta år, så att även eventuella nya tillstånd löper ut den 31 juli 2026.

5.3 Förlängning av tillstånd

Regeringens förslag: Om en tillståndshavare ansöker om förlängning av sitt tillstånd ska detta förlängas till och med den 31 juli 2026, om det inte finns skäl att återkalla tillståndet enligt 18 kap. 5 § första stycket radio- och tv-lagen. Om det finns skäl att återkalla tillståndet ska ansökan om förlängning avslås.

En ansökan om förlängning ska ges in till Myndigheten för press, radio och tv senast den 1 augusti 2022. Myndigheten får ta ut en avgift av den som hos myndigheten ansöker om förlängning. Avgiften ska motsvara myndighetens kostnader för handläggningen av ärendena.

Myndigheten ska besluta i fråga om förlängning av tillstånd senast den 31 augusti 2022.

Beslut av Myndigheten för press, radio och tv att inte förlänga ett tillstånd enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om ansökningsförfarandet och vad en ansökan ska innehålla.

Förslaget i rapporten överensstämmer i huvudsak med regeringens. Enligt rapporten ska ansökan ha inkommit senast sex månader innan tillståndsperioden går ut och myndigheten besluta senast två månader innan tillståndsperioden går ut.

Remissinstanserna yttrar sig inte särskilt om de föreslagna bestämmelserna om förlängning av tillstånd.

En enkel tillståndsprocess

En förlängning bör vara en enkel process till en låg kostnad för de befintliga tillståndshavarna. Utgångspunkten bör vara att om en tillståndshavare ansöker om förlängning i tid så ska tillståndet förlängas. Om det föreligger sådana omständigheter som kan utgöra grund för att återkalla tillståndet enligt 18 kap. 5 § första stycket radio- och tv-lagen, exempelvis om tillståndshavaren inte sänder enligt villkoren, bör tillståndet dock inte förlängas. Ansökan om förlängning ska i sådana fall avslås.

En ansökan om förlängning ges in till Myndigheten för press, radio och tv, som prövar ansökningar enligt lagen. För att tillståndshavarna ska kunna planera sin verksamhet bör Myndigheten för press, radio och tv meddela beslut senast den 31 augusti 2022, alltså senast en månad innan tillståndsperioden löper ut.

Avgift för ansökan

På samma sätt som en avgift får tas ut vid en ansökan om tillstånd att sända digital kommersiell radio enligt 13 kap. 24 § radio- och tv-lagen, bör en avgift få tas ut även vid en ansökan om förlängning av tillstånd (se 13 kap. 25 § radio- och tv-lagen). Avgiften bör täcka myndighetens kostnader för handläggningen av ärendena.

Överklagande

Beslut att inte medge en förlängning av tillstånd enligt den föreslagna lagen bör kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Ett beslut om att avslå en ansökan om förlängning kan få stora konsekvenser för sökanden eftersom det påverkar sökandens möjlighet att fortsätta bedriva sändningsverksamhet. Myndigheten för press, radio och tv ska därutöver meddela när ett sändningsutrymme att sända digital kommersiell radio blir ledigt så att eventuella nya aktörer kan ansöka om tillstånd att sända. I likhet med vad som gäller för myndighetens beslut att avslå en ansökan om tillstånd eller att återkalla ett tillstånd att sända kommersiell radio bör därför ett sådant överklagande hanteras skyndsamt (jfr 20 kap. 2 § radio- och tv-lagen).

Föreskrifter om ansökningsförfarandet

Regeringen eller den myndighet regeringen beslutar bör få meddela föreskrifter om ansökningsförfarandet och vad en ansökan ska innehålla. Det kan exempelvis gälla avgiften för ansökan eller på vilket sätt en ansökan ska lämnas in.

6 Synkroniserade tillståndsperioder för tv

Regeringens bedömning: Tillståndsperiodernas längd för tillstånd att sända tv och sökbar text-tv där verksamheten finansieras med public

service-avgiften och tillstånd att sända tv och sökbar text-tv som meddelas av Myndigheten för press, radio och tv bör vara synkroniserade så att tillståndens giltighetstid sammanfaller.

Regeringens förslag: Tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv meddelade av Myndigheten för press, radio och tv ska gälla i åtta år i stället för sex år.

Promemorians bedömning och förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser som yttrar sig, däribland *Justitiekanslern, Myndigheten för press, radio och tv, Konkurrensverket, Försvarmakten, Svenskt Näringsliv* och *TV4 Media*, tillstyrker eller har inga synpunkter på bedömningen och förslaget. *Teracom Group AB* stöder förslaget men anser att en tre månaders förskjutning i tid mellan tillstånden för public service och tillstånden för annan tv kan vara lämplig för att ge myndigheten underlag om tillgänglig kapacitet för annan tv inför tillståndsgivningen. *Sveriges Television AB* delar bedömningen i promemorian men framför att en synkronisering av tillståndsperioderna innebär att processen inför nya sändningstillstånd för public service behöver starta tidigare än i dag.

Skälen för regeringens bedömning och förslag

Synkroniserade tillståndsperioder

Längden på tillstånd för tv och sökbar text-tv regleras i radio- och tv-lagen. Med nuvarande lagstiftning kommer tillstånd där verksamheten finansieras med public service-avgiften enligt lagen (2018:1893) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst att gälla i åtta år från och med 2026. Tillstånd för annan tv och sökbar text-tv än public service gäller i sex år.

Tillståndsgivningen föregås normalt av ett regeringsbeslut om sändningsutrymme (4 kap. 1 § radio- och tv-lagen). Genom beslutet tydliggörs vilket sändningsutrymme som får upplåtas för tv-sändningar som kräver tillstånd enligt radio- och tv-lagen. I propositionen Långsiktig finansiering och stärkt oberoende för public service (prop. 2017/18:261, bet. 2018/19:KrU2, rskr. 2018/19:24) gjorde regeringen bedömningen att det kan uppstå osäkerhet kring det frekvensutrymme som Myndigheten för press, radio och tv kan disponera för marksänd tv om tillståndsperioderna inte är synkroniserade. En sådan osäkerhet försvårar myndighetens tillståndsgivning och försämrar förutsebarheten för de som söker tillstånd för tv-sändningar. Regeringen avsåg därför att ge en särskild utredare i uppdrag att bland annat överväga om det fanns behov av och i övrigt var lämpligt att förändra tillståndstiden för marksänd tv även för andra än public service (samma prop. s. 49). Frågan om synkroniserade tillståndsperioder har också berörts tidigare (prop. 2008/09:195 s. 32 och prop. 2012/13:164 s. 22).

I betänkandet *En moderniserad radio- och tv-lag* (SOU 2019:39) gjorde 2018 års AV-utredning bedömningen att tillståndsperioderna för public service och annan tv bör vara synkroniserade. Utredningen ansåg att synkroniserade tillståndsperioder underlättar tillståndsgivningen och främjar en effektiv frekvensanvändning (bet. s. 392).

Regeringen bedömer att de skäl som tidigare har angetts för synkroniserade tillståndperioder fortfarande är relevanta. En synkronisering ger större möjligheter till effektiv användning av det begränsade sändningsutrymmet. Det underlättar även för Myndigheten för press, radio och tv:s tillståndsgivning genom att det ger en tydlighet om vilket sändningsutrymme som myndigheten disponerar under en given period. Genom synkroniserade tillståndperioder ges också bättre förutsättningar för en samlad och regelbunden översyn och bedömning av vilket sändningsutrymme som bör avsättas för marksänd tv, både på kortare och längre sikt. Regeringen bedömer därför att tillståndperiodernas längd för tillstånd att sända tv och sökbar text-tv där verksamheten finansieras med public service-avgiften och tillstånd att sända tv och sökbar text-tv som meddelas av Myndigheten för press, radio och tv bör vara synkroniserade så att tillståndens giltighetstid sammanfaller.

De synpunkter som framförs av *Teracom* och *Sveriges Television* har bäring på förutsättningarna för Myndigheten för press, radio och tv:s tillståndsgivning och handlar om myndighetens tillgång till information om ledig sändningskapacitet. Frågan är bland annat beroende av hur mycket sändningsutrymme som behövs för public service-tv. Nuvarande tillstånd för public service-tv, liksom tillstånden för annan tv, löper ut den 31 december 2025. Nästa tillståndperiod kommer alltså att inledas den 1 januari 2026 för både public service tv och för annan tv. Myndigheten för press, radio och tv:s tillståndsgivning för tv föregås av ett regeringsbeslut om sändningsutrymme enligt 4 kap. 1 § radio- och tv-lagen. Nuvarande sändningsutrymmesbeslut gäller till och med den 31 december 2025 (Ku2019/01817). Ett nytt sändningsutrymmesbeslut kommer alltså att fattas inför nästa tillståndperiod. Av beslutet kommer att framgå vilket sändningsutrymme som får upplåtas för sändningar av tv och sökbar text-tv som kräver tillstånd enligt radio- och tv-lagen. Regeringen bedömer att myndigheten kommer att få tillgång till information om tillgängligt sändningsutrymme i tillräckligt god tid bl.a. genom regeringens beslut om sändningsutrymme. Regeringen bedömer därför att det saknas behov av att inleda tillståndperioderna för annan tv än public service några månader senare än tillstånden för public service-tv. En sådan inbördes förskjutning av tillståndens starttid skulle vidare innebära att fördelarna med synkroniserade tillståndperioder, t.ex. att det förbättrar möjligheterna att göra en samlad bedömning av hur frekvenserna bör användas på längre sikt, inte kan tas tillvara.

Åttaåriga tillståndperioder för tv

Tillståndperioden för tv och sökbar text-tv där verksamheten finansieras med public service-avgiften är åtta år från och med 2026. Tillståndperioden för annan tv och sökbar text-tv är sex år och behöver därmed anpassas för att tillståndperioderna och därmed slutpunkten för de olika tillståndens giltighetstid ska sammanfalla. Vid bedömningen av vilken tillståndperiod som är lämplig finns flera faktorer att ta hänsyn till och det finns olika alternativa lösningar.

I promemorian beskrivs att en möjlighet är att tillstånd gäller i en kortare period än åtta år men att tillstånden kan förlängas, om inte särskilda skäl talar emot en förlängning. Ett tillstånd skulle då kunna gälla i två eller fyra

Prop. 2021/22:163 år med möjlighet till en eller flera förlängningar (Ds 2021:12 s. 32 f.). Regeringen delar dock bedömningen i promemorian att det finns en uppenbar risk för en ökad administrativ börda både för en tillståndshavare och myndigheten om tillstånd ges för kortare tid med möjlighet till förlängning. I god tid inför en förlängning skulle myndigheten behöva undersöka dels om alla tillståndshavare önskar en förlängning, dels om särskilda skäl talar mot en förlängning av ett tillstånd. Det är först sedan frågan om förlängning avgjorts som eventuellt ledigt sändningsutrymme kan lysas ut. En sådan hantering riskerar enligt regeringen också att dra ut på tiden om ett beslut att inte förlänga ett tillstånd skulle överklagas.

Regeringen bedömer vidare att ett system med förlängning av ett tillstånds giltighetstid inte skapar någon större flexibilitet i marknätet än vad som är fallet i dag. Däremot är risken att den administrativa bördan, både för tillståndshavare och Myndigheten för press, radio och tv, ökar. Genom att hela tillståndsperioden inte anges kan också en större osäkerhet om verksamhetens förutsättningar uppstå för tillståndshavarna. Tillståndsperiodens längd bör därför enligt regeringen bestämmas för hela perioden och utan möjlighet till förlängning.

En annan möjlighet för att åstadkomma en synkronisering av tillståndens giltighetstid som beskrivs i promemorian är att tillstånden som Myndigheten för press, radio och tv meddelar ska gälla för t.ex. två eller fyra år (Ds 2021:12 s. 33 f.). Regeringen bedömer dock att det skulle medföra en betydligt ökad administration, både för tillståndshavare som behöver ansöka om tillstånd oftare än i dag och för myndigheten som skulle behöva genomföra större tillståndsprocesser oftare. Vidare bedömer regeringen att programbolagen skulle få sämre förutsättningar att planera verksamheten långsiktigt.

Nuvarande tillståndsperiod för tv och sökbar text-tv är sex år. Huvuddelen av de tillståndshavare som har tillstånd att sända tv och sökbar text-tv har haft sexåriga tillstånd under flera tillståndsperioder, för samma eller liknande programtjänster. Andelen helt nya tillståndshavare och programtjänster vid en ny tillståndsperiod har hittills varit begränsad. Regeringen noterar samtidigt att Myndigheten för press, radio och tv, utöver de tre processer när hela sändningsutrymmet har fördelats, har genomfört mer begränsade tillståndsprocesser när delar av sändningsutrymmet av olika skäl blivit tillgängligt. Marknätets utbud har därför ändrats även inom den sexåriga tillståndsperioden. Som konstateras i Myndigheten för press, radio och tv:s och Nordicoms rapport *Medieutveckling 2020 – Medieekonomi* kan huvuddelen av de privatägda kanalerna hänföras till tre aktörer som tillsammans med Sveriges Television står för 95 procent av det samlade linjära tv-tittandet i Sverige. Det kan inte förväntas att utbudet eller antalet tillståndshavare på marknaden för linjär tv kommer att förändras i någon större omfattning. Enligt regeringen blir slutsatsen därför att valet mellan en fyraårig och en åttaårig tillståndsperiod inte har någon större betydelse för omsättningen av programtjänster i marknätets utbud.

Det finns anledning att skapa så god tydlighet och förutsägbarhet för ett programföretags verksamhet i marknätet som möjligt. Regeringen anser därför att tillståndsperiodens längd bör bestämmas på ett sätt som ger störst möjligheter för ett programbolag att långsiktigt planera sin verksamhet. Regeringen föreslår mot denna bakgrund att radio- och tv-lagens bestäm-

melse om tillståndens giltighetstid ändras så att ett tillstånd som beviljats av Myndigheten för press, radio och tv att sända tv eller sökbar text-tv gäller i åtta år. Det ska även fortsättningsvis finnas en möjlighet för myndigheten att besluta att ett tillstånd ska gälla en kortare period om det finns särskilda skäl.

7 Återkallelse av sändningstillstånd vid överträdelse av annonsregler

7.1 Möjligheten till återkallelse avskaffas

Regeringens förslag: Bestämmelserna som möjliggör återkallelse av tillstånd att sända tv, sökbar text-tv eller ljudradio vid överträdelse av regler om produktplacering, sponsring och reklam upphävs.

Datainspektionen byts ut till Integritetsskyddsmyndigheten i radio- och tv-lagens kapitel om granskning och tillsyn.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag. I promemorian lämnas inget förslag på namnbyte från Datainspektionen till Integritetsskyddsmyndigheten.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser som yttrar sig, däribland *Kammarrätten i Jönköping*, *Myndigheten för press, radio och tv*, *Post- och telestyrelsen* och *Nordic Entertainment Group AB (Nent Group)*, tillstyrker eller har inga synpunkter på förslaget. *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet* avstyrker förslaget bl.a. eftersom återkallelse som den yttersta sanktionen för upprepade brott mot annonsregler fortfarande har ett relevant signalvärde och kan ha en avskräckande effekt. *Statens medieråd* avstyrker förslaget eftersom det enligt myndigheten inte är möjligt att förutse hur reklam, sponsring och produktplacering kan te sig i framtiden, och att det därför är rimligt att en återkallelsemöjlighet finns kvar som en sista åtgärd. *Sveriges Radio AB* tillstyrker förslaget men finner det ologiskt att det inte också omfattar väsentliga överträdelser av bestämmelsen om otillbörligt kommersiellt gynnande.

Skälen för regeringens förslag: Bestämmelser om när ett tillstånd att sända tv, sökbar text-tv eller ljudradio får återkallas finns i 18 kap. radio- och tv-lagen (2010:696). Såväl tillstånd att sända tv, sökbar text-tv eller ljudradio som lämnats av regeringen, som tillstånd att sända närradio och tillstånd att sända kommersiell radio får återkallas om tillståndshavaren väsentligt brutit mot vissa av bestämmelserna i lagen (18 kap. 2–5 §§). Det är bland annat möjligt att återkalla ett tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv vid överträdelse av vissa närmare angivna bestämmelser i 6 kap. om produktplacering, 7 kap. om sponsring och 8 kap. om reklam och andra annonser. Tillstånd får även återkallas vid överträdelse av ett tillståndsvillkor som meddelats med stöd av lagen, exempelvis villkor om förbud mot att sända reklam i ett tillstånd att sända tv och sökbar text-tv. Public

Prop. 2021/22:163 service-företagens sändningstillstånd innehåller motsvarande villkor om reklamförbud.

För att en återkallelse ska vara möjlig krävs i samtliga fall att överträdelsen ska ha varit väsentlig (18 kap. 2 § första stycket 1 och 2 samt 5 § första stycket 3 och 5 radio- och tv-lagen). En annan förutsättning för återkallelse är att åtgärden inte framstår som alltför ingripande (18 kap. 7 § första stycket), vilket är ett uttryck för principen att återkallelse ska användas med försiktighet.

2018 års AV-utredning bedömde att det finns behov av en översyn i vissa delar av bestämmelserna om återkallelse av sändningstillstånd vid överträdelse av reklamregler i radio- och tv-lagen. Bland annat noterade utredningen vissa inkonsekvenser i hur reglerna om återkallelse är utformade och den fann även vissa oklarheter när det gäller hur ärenden om återkallelse ska hanteras (SOU 2019:39 s. 460 f.). De tidsmässiga ramarna för utredningens arbete gav dock inte utrymme för en sådan översyn. Såvitt känt har inget tillstånd återkallats med anledning av överträdelser mot bestämmelser om produktplacering, sponsring eller reklam och andra annonser. Mot denna bakgrund och med anledning av att 2018 års AV-utredning konstaterade att det fanns vissa inkonsekvenser i regelverket anser regeringen att det bör övervägas om det finns ett behov av att fortsatt kunna återkalla ett tillstånd i dessa fall.

Överträdelser av bestämmelser om produktplacering, sponsring och reklam som omfattas av möjligheten till återkallelse omfattas också av andra sanktionsmöjligheter. Det handlar om särskild avgift enligt radio- och tv-lagen (17 kap. 5 §) eller marknadsstötningsavgift enligt marknadsföringslagen (2008:486). Överträdelser av bestämmelsen om förbud mot reklam för läkemedel i läkemedelslagen (2015:315) omfattas också av möjligheten till vitesföreläggande enligt samma lag.

Den särskilda avgiften enligt radio- och tv-lagen kan vara lägst fem tusen kronor och högst fem miljoner kronor. Den bör dock inte överstiga mer än tio procent av tillståndshavarens årsomsättning (17 kap. 6 § radio- och tv-lagen). Vid prövning av frågan om avgift ska påföras ska rätten särskilt beakta överträdelsens art, varaktighet och omfattning (17 kap. 5 § andra stycket radio- och tv-lagen).

Att en särskild avgift kan uppgå till betydande belopp är enligt regeringens bedömning i sig en kraftfull sanktion för överträdelser av reglerna om produktplacering, sponsring samt reklam och andra annonser. När avgiftens storlek fastställs ska särskilt beaktas de intäkter leverantören kan beräknas ha fått med anledning av överträdelsen (17 kap. 6 § andra stycket radio- och tv-lagen). Av förarbetena framgår att avgiften alltid bör kunna bestämmas till ett belopp som motsvarar intäkterna av förfarandet, även om dessa intäkter överstiger tio procent av tillståndshavarens årsomsättning (prop. 1995/96:160 s. 138, bet. 1995/96:KU29, rskr. 1995/96:296). Enligt regeringen är särskild avgift en effektiv och proportionerlig sanktion för att möta överträdelser av bestämmelser om produktplacering, sponsring samt reklam och andra annonser eftersom uppregade överträdelser av de bestämmelserna i grunden troligen har ekonomiska motiv.

I relation till ett beslut om särskild avgift är återkallelse av sändningstillstånd en betydligt mer ingripande åtgärd. De särskilda förutsättningar som måste råda för att en återkallelse ska vara möjlig, dvs. att det ska

handla om en väsentlig överträdelse och att återkallelsen inte får framstå som en alltför ingripande åtgärd, ger uttryck för att möjligheten till en återkallelse av ett tillstånd ska användas med stor försiktighet och tillgripas endast i undantagsfall.

En tänkbar situation där det enligt regeringen skulle kunna anses motiverat att återkalla ett sändningstillstånd som en följd av överträdelse av regler om produktplacering, sponsring samt reklam och andra annonser är när det handlar om upprepade överträdelser. Sådana upprepade överträdelser kan dock träffas av allt kraftfullare sanktionsavgifter (prop. 1995/96:160 s. 189 f.). Regeringen bedömer därför att det sannolikt blir ekonomiskt ohållbart i längden för en tillståndshavare att fortsätta sända reklam i strid med radio- och tv-lagens bestämmelser. Regeringen anser därför att behovet av att också kunna tillgripa återkallelse för att hindra fortsatta sändningar som innehåller överträdelser av reglerna om produktplacering, sponsring samt reklam och andra annonser, kan ifrågasättas. Det kan tilläggas att samtliga typer av sändningstillstånd som meddelas enligt radio- och tv-lagen är tidsbegränsade. Ett företag som återkommande begår allvarliga överträdelser i detta avseende riskerar därmed även att påverka sina förutsättningar att tilldelas ett tillstånd för en kommande tillståndsperiod.

Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet avstyrker förslaget bl.a. eftersom återkallelse som den yttersta sanktionen för upprepade brott mot annonsregler fortfarande har ett relevant signalvärde, och kan ha en avskräckande effekt. Vidare anser Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet att ett skäl att behålla möjligheten till återkallelse är att tillståndsperioden för kommersiell tv enligt förslaget kommer att förlängas till åtta år, vilket innebär en potentiellt längre period under vilken eventuella överträdelser kan pågå. *Statens medieråd* avstyrker förslaget eftersom det enligt myndigheten inte är möjligt att förutse hur reklam, sponsring och produktplacering kan te sig i framtiden, och att det därför är rimligt att en återkallelsemöjlighet finns kvar som en sista åtgärd om ekonomiska sanktioner inte har önskad effekt. Enligt regeringen bör de senaste decenniernas utveckling på medieområdet beaktas i detta sammanhang. När möjligheterna att återkalla ett tillstånd infördes var medieutbudet i Sverige betydligt mindre än i dag. Därtill var reklamfinansierad tv och radio något nytt. Under de förhållandena kunde det enligt regeringen argumenteras för att möjligheten att återkalla ett tillstånd hade ett slags signalvärde som innebar att den avhöll tillståndshavare från att sända reklam i strid med radio- och tv-lagens bestämmelser.

Medieutbudet har dock förändrats avsevärt bara under de senaste åren. Betydelsen av tillståndspliktiga sändningar är fortsatt stor, både för programbolagen och publiken, men dessa sändningar kompletteras numera i stor omfattning av ett utbud som tillgängliggörs via tjänster på begäran, som beställ-tv, utan krav på tillstånd. Mot bakgrund av allmänhetens förändrade medievanor, i kombination med att återkallelse hittills inte aktualiserats på dessa grunder och de tydliga begränsningar i möjligheten till återkallelse som anges i lagen, anser regeringen att det är tveksamt om något signalvärde av betydelse kan sägas föreligga längre. Möjligheten att ålägga en tillståndshavare att betala en särskild avgift får enligt regeringen anses vara en tillräckligt avhållande åtgärd eftersom

Prop. 2021/22:163 avgiftens storlek kan motsvara de intäkter som tillståndshavaren fått genom överträdelsen. Regeringen bedömer därför att möjligheten att återkalla ett sändningstillstånd inte behövs för att avhålla tillståndshavarna från att bryta mot reglerna om produktplacering, sponsring och reklam.

En återkallelse innebär vidare att staten drar undan förutsättningarna för tillståndshavaren att bedriva sin sändningsverksamhet i marknätet. Det är ett ingrepp i yttrandefriheten och en sanktion som enligt regeringen bör vara förbehållen de allvarligaste överträdelserna. Det kan också nämnas att regeringen på senare tid, när nya bestämmelser om reklam, sponsring och produktplacering tillkommit, valt att inte föreslå att dessa ska omfattas av möjligheten till återkallelse. Det gäller förbudet mot reklam för modersmjölk ersättning och förbudet mot reklam för spel, liksom motsvarande produktplacerings- och sponsringsförbud (prop. 2017/18:220 s. 168 f. och prop. 2013/14:17 s. 51 f.).

Genom att avskaffa möjligheten till återkallelse vid överträdelse av radio- och tv-lagens regler om reklam, sponsring och produktplacering bedömer regeringen att det blir en mer proportionerlig koppling mellan arten av överträdelse och tillgänglig sanktion. Detta överensstämmer också bättre med sanktionsmöjligheterna enligt de nya bestämmelserna om reklam som tillkommit under senare år. Regeringens förslag innebär att överträdelser av de bestämmelser om sponsring, produktplacering och reklam och andra annonser i 6, 7, 8 och 15 kap. radio- och tv-lagen som anges i 18 kap. 2 § och 18 kap. 5 § inte längre kan medföra en återkallelse av ett sändningstillstånd. Därmed avlägsnas också de inkonsekvenser och oklarheter i de befintliga reglernas utformning som 2018 års AV-utredning uppmärksammade.

Som nämnts ovan innehåller public service-företagens sändningstillstånd villkor om reklampförbud. Regeringen anser att möjligheten för tillståndsgivaren att vid behov kunna förena ett tillstånd med villkor om t.ex. förbud mot reklam, vars överträdelse ytterst kan innebära att tillståndet återkallas, bör finnas kvar. Skälet är att det är rimligt med kraftfullare sanktionsmöjligheter än särskild avgift för sändningsverksamhet som finansieras med public service-avgift.

Sveriges Radio tillstyrker förslaget men finner det ologiskt att det inte också omfattar väsentliga överträdelser av bestämmelsen om otillbörligt kommersiellt gynnande. Regeringen konstaterar att bestämmelsen om otillbörligt kommersiellt gynnande inte har ingått i den nu genomförda översynen. Översynen har avgränsats till att omfatta återkallelse med anledning av överträdelse av regler om reklam, sponsring och produktplacering. Regeringen finner för närvarande inte skäl att införa några förändringar i fråga om bestämmelsen om otillbörligt kommersiellt gynnande.

Den 1 januari 2021 bytte Datainspektionen namn till Integritetsskyddsmyndigheten. Det nya namnet bör därför föras in i 16 kap. radio- och tv-lagen där det finns en bestämmelse om myndighetens tillsyn.

8 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Den nya lagen och lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2022. Den nya lagen ska upphöra att gälla vid utgången av juli 2026.

Regeringens bedömning: Det bör inte införas några övergångsbestämmelser.

Promemorians och rapportens förslag och bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens. I rapporten föreslås att den nya lagen ska upphöra att gälla den 31 juli 2026.

Remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Den nya lagen och lagändringarna bör träda i kraft så snart det är möjligt. Den nya lagen om tillfälliga bestämmelser om förlängning av tillstånd att sända digital kommersiell radio föreslås träda i kraft den 1 juli 2022. Tidpunkten är vald med hänsyn till att de nuvarande tillstånden löper ut den 30 september 2022 och att en förlängning av tillstånden bör kunna beslutas innan den nuvarande tillståndsperioden upphör. Det är lämpligt att ändringarna i radio- och tv-lagen (2010:696) och följdändringen i lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster träder i kraft samtidigt som den nya lagen. Ändringarna föreslås därför träda i kraft den 1 juli 2022.

Den nya lagen bör upphöra att gälla när tillståndsperioden för digital kommersiell radio har synkroniserats med tillståndsperioden för analog kommersiell radio. Tillstånden för analog kommersiell radio gäller till och med den 31 juli 2026 och förlängningen av tillstånden för digital radio enligt den nya lagen föreslås gälla till och med samma datum. Den tillfälliga lagen bör därför gälla till och med samma dag, och således upphöra att gälla vid utgången av juli 2026.

Det finns inte något behov av övergångsbestämmelser för de förslag som lämnas.

9 Konsekvenser

9.1 Konsekvenser för företag

Regeringens bedömning: Förslaget om högsta tillåtna tid för annonser i radio är gynnsamt för företag som har tillstånd att sända kommersiell radio. Förslaget om förlängning av tillstånden för digital kommersiell radio, liksom förslaget om längre tillståndstid för tv och sökbar text-tv, innebär en minskad administrativ börda för berörda företag.

Prop. 2021/22:163 **Bedömningen i promemorian och rapporten** överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Bauer Media AB* påpekar att förslaget om annonstider underlättar den kommersiella radions finansiella situation och därmed möjligheten att bidra till mediemångfald i hela landet. *Regelrådet* framhåller att redovisningen av konsekvenser för företag delvis inte uppfyller kraven för en konsekvensutredning vid regelgivning. Övriga remissinstanser framför inga synpunkter på bedömningen av förslagets konsekvenser för företag.

Skälen för regeringens bedömning

Företag som berörs

Förslagen omfattar företag vars verksamhet regleras genom radio- och tv-lagen. Det handlar i huvudsak om företag som har tillstånd att sända tv och sökbar text-tv samt företag som har tillstånd att sända kommersiell radio. Myndigheten för press, radio och tv har den första april 2020 meddelat sändningstillstånd för tv till 16 olika programföretag som sammanlagt får sända 48 kanaler. I april 2021 fanns 63 tillstånd att sända kommersiell radio fördelade på nio tillståndshavare meddelade av myndigheten. Mot bakgrund av att *Regelrådet* saknar redovisning av berörda företags storlek kan tilläggas att de berörda företagen i allmänhet är större medieföretag, ofta med internationell verksamhet.

Företagens administrativa börda

När det gäller förslaget om en tillfällig lag om förlängning av tillstånd för digital kommersiell radio är utgångspunkten att tillstånden ska förlängas om tillståndshavarna så önskar och det inte finns grund för att återkalla tillståndet. Den administrativa bördan för de som kan ansöka om förlängning beräknas bli lägre än vid en ordinarie tillståndsprocess, eftersom den sökande vid förlängning inte behöver lämna in underlag om tekniska och finansiella förutsättningar att sända, vilket krävs för myndighetens bedömning vid en ordinarie tillståndsprocess. Myndigheten beskriver i rapporten att den kommer att erbjuda en e-tjänst för ansökningarna som gör det enkelt för radioföretagen att ansöka om förlängning. Sammantaget bör radioföretagens kostnader för att ansöka om en förlängning bli lägre än vad som skulle vara fallet vid en tillståndsprocess enligt nuvarande regler. Förslaget om att tillstånd att sända tv och sökbar text-tv där Myndigheten för press, radio och tv meddelar tillstånd ska gälla i åtta år i stället för sex år bedöms, sett över en längre tid, minska den administrativa bördan och kostnaderna för programföretag som vill ansöka om tillstånd.

Påverkan på företag i andra avseenden och särskilt om förutsättningarna för små företag

Regelrådet efterfrågar en beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden, om särskild hänsyn tagits till små företag vid reglernas utformning och om det föreligger behov av speciella informationsinsatser. När det gäller påverkan på företag i andra avseenden kan nämnas att ändringen av bestämmelsen om högsta tillåtna annonstid

bedöms gynna framför allt företag som har tillstånd att sända kommersiell radio, men även andra typer av företag som sänder ljudradio, t.ex. via tråd kan gynnas av förslaget. Genom flexibla regler får företagen större möjligheter att anpassa mängden annonser efter sändningarnas innehåll och tid på dygnet. Även företag som köper reklam kan gynnas av förslaget. I sammanhanget kan även nämnas förslaget om att avskaffa möjligheten till återkallelse av sändningstillstånd vid överträdelse av reklamregler. Såvitt känt har något tillstånd att sända tv, sökbar text-tv eller ljudradio inte återkallats på grund av en överträdelse av reglerna om produktplacering, sponsring eller reklam. Vid sådana överträdelser används som regel möjligheten att ansöka om påförande av särskild avgift. Ändringen bedöms därför inte påverka företag med tillstånd att sända tv, sökbar text-tv eller ljudradio.

Som beskrivits ovan är de berörda företagen till sin storlek i allmänhet större, ofta internationellt etablerade medieföretag. Endast i mindre grad handlar det om små företag. Sammantaget är medieföretagen som berörs, oavsett om de är stora eller små, vana vid att verka i ett sammanhang som är reglerat genom att det till exempel ställs krav på sändningstillstånd och registrering. De kan vidare vända sig till Myndigheten för press, radio och tv för att få information om gällande regelverk och vilka krav som ställs på en sändningsverksamhet. Det har därför inte funnits behov av att ta särskild hänsyn till små företags förutsättningar vid reglernas utformning. Några behov av speciella informationsinsatser bedöms inte heller föreligga.

Påverkan på konkurrensförhållanden mellan företag

Förslaget om synkronisering av tillståndsperioderna för analog och digital kommersiell radio kan påverka konkurrensförhållandena på marknaden för digital kommersiell radio genom att möjligheten till förlängning av sändningstillstånd innebär att det inte finns förutsättningar att meddela lika många nya tillstånd som det annars skulle ha funnits. Som beskrivits översiktligt i avsnitt 5 domineras marknaden för kommersiell radio av två större aktörer som tillsammans har den stora merparten av samtliga analoga och digitala sändningstillstånd. Det är företag med kända varumärken som varit etablerade på radiomarknaden under lång tid. Marknaden präglas av en viss stabilitet och det finns en stark koppling mellan tillstånd för analog respektive digital kommersiell radio både när det gäller det innehåll som sänds och vilka aktörer som står bakom sändningarna. Därtill krävs stora investeringar för en ny aktör som vill komma in på den svenska marknaden för kommersiell radio. Det är inte sannolikt att en utlysning av tillstånd för digital kommersiell radio i stället för ett erbjudande om förlängning av befintliga tillstånd skulle resultera i en förändrad konkurrenssituation på marknaden för kommersiell radio.

När tillstånden att sända digital kommersiell radio fördelades 2014 fick alla radioföretag, som inkom med sin ansökan i rätt tid, tillstånd att sända. Ett urval bland de sökande behövde alltså inte göras vid detta tillfälle. Även om alla tillstånd skulle förlängas bör det finnas visst frekvensutrymme för ytterligare programtjänster som kan utlysas till aktörer som inte har ett tillstånd att sända digital kommersiell radio (se vidare avsnitt 5.1). Tillgängligt frekvensutrymme, utöver det som behövs för de tillstånd

Prop. 2021/22:163 som förlängs, ska utlysas och fördelas genom urvalsförfarandet enligt radio- och tv-lagen. Regeringen bedömer därför att förslaget inte nämnvärt påverkar konkurrensen mellan radioföretagen.

9.2 Konsekvenser för det allmänna

Regeringens bedömning: Förslagen innebär sammantaget att Myndigheten för press, radio och tv:s arbetsbörda minskar.

Bedömningen i promemorian och rapporten överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Inga remissinstanser lämnar synpunkter på bedömningen i denna del.

Skälen för regeringens bedömning

Myndigheten för press, radio och tv

Förslaget om att tillstånd att sända tv och sökbar text-tv där Myndigheten för press, radio och tv meddelar tillstånd ska gälla i åtta år i stället för sex år bedöms minska arbetsbördan för myndigheten. Visserligen kan intäkter, i form av ansökningsavgifter, minska genom att tillståndsperiodens längd bestäms till åtta år. Avgifterna är dock endast avsedda att täcka myndighetens kostnader vid handläggningen av ansökningarna om tillstånd.

Förslaget om att avskaffa möjligheten till återkallelse av tillstånd med anledning av överträdelse av reklamreglerna bedöms inte innebära någon förändring i arbetsbördan för myndigheten mot bakgrund av att ärenden om återkallelse på denna grund hittills inte förekommit. Förslagen om flexibla regler om annonstid i radio bedöms inte heller medföra några konsekvenser för myndigheten.

Förslaget om förlängning av tillståndsperioderna för digital kommersiell radio innebär att myndighetens arbetsbörda blir lägre än vid en ordinarie tillståndsprocess som bland annat omfattar en bedömning om den sökande har tekniska och finansiella förutsättningar att sända. Eftersom myndigheten får ta ut en avgift för kostnaden för handläggning bedöms förslaget inte medföra något ökat behov av resurser för myndigheten. Tillståndsgivningen 2026 kan i viss utsträckning underlättas genom förslaget om förlängning av de nuvarande tillstånden för digital kommersiell radio eftersom myndigheten då kan meddela tillstånden för analog och kommersiell radio i nära anslutning till varandra.

Domstolarna

En ansökan om förlängning av tillstånd att sända digital kommersiell radio ska avslås om det finns grund för att återkalla ansökan. Ett sådant beslut ska enligt förslaget kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Regeringen delar Myndigheten för press, radio och tv:s bedömning i rapporten att beslut att avslå en ansökan sannolikt kommer att ske endast i enstaka fall. Dessutom gäller att beslut att avslå en ansökan om tillstånd att sända digital kommersiell radio kan överklagas även med nuvarande

9.3 Konsekvenser för enskilda

Förslaget om högsta tillåtna tid för reklam i radiosändningar kan påverka enskilda i egenskap av radiolyssnare. Det kan inte uteslutas att den föreslagna liberaliseringen kan komma att upplevas som en försämring för lyssnarna. Avgörande är hur radioföretagen utnyttjar de generösare reglerna. Utbudet av ljudradio har ökat de senaste åren och den ökade konkurrensen på området kan verka återhållande på radioföretagens möjligheter att öka mängden reklam på ett sätt som kan uppfattas som negativt av lyssnarna. Den ökade flexibiliteten medför samtidigt en möjlighet för radioföretagen att i större utsträckning än tidigare anpassa mängden reklam med hänsyn till programinnehållet och när under dygnet det sänds, vilket kan vara gynnsamt för lyssnarupplevelsen.

Radiopubliken kan även beröras av förslaget om förlängning av tillstånd för digital kommersiell radio. Förslaget innebär att de radioformat som nu sänds på den digitala plattformen kan fortsätta sändas utan avbrott vid en förlängning.

Övriga förslag bedöms inte medföra några konsekvenser för enskilda.

9.4 Konsekvenser i övrigt

Förslagen bedöms inte ha några konsekvenser för brottsligheten och det brottsförebyggande arbetet, för sysselsättning och offentlig service i olika delar av landet, för jämställdheten mellan kvinnor och män och inte heller för möjligheterna att nå de integrationspolitiska målen.

9.5 Bedömning av förslagen i förhållande till de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Förslagen bedöms vara i överensstämmelse med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till den Europeiska unionen. Förslagen som avser radio- och tv-sändningar bedöms inte aktualisera någon anmälningsplikt enligt vare sig direktiv 2015/1535/EU om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster eller direktiv 2006/123/EG då bägge direktiven innehåller undantag från tillämpningsområdet för radio- och tv-sändningar (se artikel 1.2 direktiv 2015/1535/EU och artikel 2 g direktiv 2006/123/EG).

10 Författningskommentar

10.1 Förslaget till lag om tillfälliga bestämmelser för förlängning av tillstånd att sända digital kommersiell radio

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller tillfälliga bestämmelser om förlängning av de tillstånd att sända digital kommersiell radio som meddelats med stöd av radio- och tv-lagen (2010:696) och som upphör den 30 september 2022.

I paragrafen anges lagens tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 5.

Lagen är tidsbegränsad och gäller en förlängning av de tillstånd att sända digital kommersiell radio som meddelats med stöd av radio- och tv-lagen (2010:696) och som löper ut den 30 september 2022. Lagen ger en möjlighet för Myndigheten för press, radio och tv att förlänga dessa tillstånd. Samtidigt kan myndigheten utlysa nya tillstånd att sända digital kommersiell radio enligt bestämmelserna i radio- och tv-lagen för de frekvensresurser som är tillgängliga.

2 § I ärenden om förlängning av ett tillstånd enligt denna lag tillämpas bestämmelserna i lagen i stället för följande bestämmelser i radio- och tv-lagen (2010:696):

- 13 kap. 24 § om ansökan,
- 13 kap. 26 § om vad som ska beaktas vid tillståndsgivningen, och
- 13 kap. 30 § första och andra styckena om tillståndens periodens längd.

För tillstånd att sända digital kommersiell radio gäller i övrigt bestämmelserna i radio- och tv-lagen.

I paragrafen anges hur bestämmelserna i lagen förhåller sig till bestämmelserna i radio- och tv-lagen (2010:696). Övervägandena finns i avsnitt 5.

Av *första stycket* framgår de bestämmelser i radio- och tv-lagen som inte ska tillämpas vid förlängning av tillstånd att sända digital kommersiell radio enligt lagen.

Av *andra stycket* framgår att radio- och tv-lagen gäller i fråga om tillstånd att sända digital kommersiell radio i andra avseenden än de som regleras i den tillfälliga lagen. Det innebär att villkor exempelvis kan ställas om att tillståndshavare ska använda en viss sändningsteknik och samarbeta med andra tillståndshavare enligt 13 kap. 9 och 27 §§ radio- och tv-lagen. Vidare innebär det bland annat att giltighetstiden för tillståndsvillkor får vara kortare än tillståndstiden enligt 13 kap. 30 § tredje stycket radio- och tv-lagen. Det innebär också att bestämmelserna i radio- och tv-lagen tillämpas för eventuella nya tillstånd som meddelas under perioden.

Förlängning av tillstånd

3 § En tillståndshavare som vill få sitt tillstånd förlängt ska ansöka om det hos Myndigheten för press, radio och tv senast den 1 augusti 2022.

Ett tillstånd som förlängs av Myndigheten för press, radio och tv ska gälla till och med den 31 juli 2026.

Av bestämmelsen framgår när en ansökan senast ska ha kommit in till myndigheten och giltighetstiden för ett tillstånd som förlängs. Övervägandena finns i avsnitt 5.

I *första stycket* anges att en ansökan om förlängning ska ges in till Myndigheten för press, radio och tv senast den 1 augusti 2022.

I *andra stycket* anges att tillstånd som förlängs ska gälla till och med den 31 juli 2026, vilket motsvarar den tidpunkt då nuvarande tillståndsperiod för att sända analog kommersiell radio löper ut.

4 § Myndigheten för press, radio och tv ska förlänga ett tillstånd enligt 3 § om det inte finns skäl att återkalla tillståndet enligt 18 kap. 5 § första stycket radio- och tv-lagen (2010:696). Om det finns skäl att återkalla tillståndet ska Myndigheten för press, radio och tv avslå ansökan om förlängning.

Av bestämmelsen framgår att en förutsättning för en förlängning av ett tillstånd är att det inte finns skäl för att återkalla tillståndet. Övervägandena finns i avsnitt 5.

Regler om återkallelse av tillstånd att sända digital kommersiell radio finns i 18 kap. 5 § första stycket radio- och tv-lagen. Ett skäl för att inte förlänga tillstånden kan exempelvis vara att en tillståndshavare inte utnyttjat rätten att sända eller har sänt endast i en obetydlig omfattning under en sammanhängande tid av minst fyra veckor (18 kap. 5 § första stycket 2 radio- och tv-lagen). Om det finns skäl att återkalla tillståndet enligt 18 kap. 5 § radio- och tv-lagen ska ansökan om förlängning avslås. Frågan om det befintliga tillståndet ska återkallas prövas enligt bestämmelserna i 18 kap. radio- och tv-lagen och inte enligt denna lag.

5 § Myndigheten för press, radio och tv får ta ut en avgift av den som hos myndigheten ansöker om förlängning av tillstånd att sända digital kommersiell radio. Avgiften ska motsvara myndighetens kostnader för handläggningen av ärendena.

Av bestämmelsen framgår att Myndigheten för press, radio och tv får ta ut en avgift för varje sökt förlängning av tillstånd. Övervägandena finns i avsnitt 5. Avgiften ska motsvara myndighetens kostnader för handläggningen av ärendena. Motsvarande bestämmelser om avgift för ansökan om tillstånd att sända digital kommersiell radio och ansökan om tillstånd att sända tv och sökbar text-tv, finns i 13 kap. 25 § respektive 4 kap. 17 § radio- och tv-lagen. Avgifternas storlek regleras i radio- och tv-förordningen (2020:878).

6 § Myndigheten för press, radio och tv ska besluta i fråga om förlängning av tillstånd senast den 31 augusti 2022.

Paragrafen innebär att Myndigheten för press, radio och tv ska meddela en tillståndshavare som ansökt om förlängning av tillstånd att sända digital

Prop. 2021/22:163 kommersiell radio beslut senast den 31 augusti 2022, vilket är en månad innan nuvarande tillståndperiod löper ut. Övervägandena finns i avsnitt 5.

Överklagande

7 § Beslut av Myndigheten för press, radio och tv att inte förlänga ett tillstånd enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Mål om överklagande av beslut som avses i första stycket ska handläggas skyndsamt.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Paragrafen reglerar överklagande av beslut. Övervägandena finns i avsnitt 5.

Av *första stycket* framgår att beslut att inte medge förlängning kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

I *andra stycket* anges att dessa mål ska handläggas skyndsamt. Enligt radio- och tv-lagen (2010:696) ska även andra mål om överklagande av beslut om att avslå en ansökan om tillstånd att sända kommersiell radio handläggas skyndsamt. Skyndsamhetskravet har samma innebörd som i radio- och tv-lagen.

Enligt *tredje stycket* krävs det prövningstillstånd hos kammarrätten vid överklagande av beslut som meddelats av en allmän förvaltningsdomstol, jämför 20 kap. 5 § radio- och tv-lagen.

Rätt att meddela föreskrifter

8 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om ansökningsförfarandet och vad en ansökan ska innehålla.

Paragrafen innehåller en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om ansökningsförfarandet och vad en ansökan ska innehålla. Övervägandena finns i avsnitt 5.

Ikraftträdande och giltighetstid

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.

2. Lagen upphör att gälla vid utgången av juli 2026.

I bestämmelsen anges lagens giltighetstid. Lagen är tidsbestämd och ska gälla under perioden 1 juli 2022 till och med 31 juli 2026. Lagen upphör att gälla när de förlängda tillstånden och innevarande tillståndperiod för analog kommersiell radio upphör, och synkronisering av tillståndperioderna uppnåtts. Bestämmelsen behandlas i avsnitt 5.

10.2 Förslaget till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)

Prop. 2021/22:163

4 kap.

12 § Ett tillstånd som har beviljats av regeringen att sända tv och sökbar text-tv ska gälla i åtta år.

Ett tillstånd som har beviljats av Myndigheten för press, radio och tv att sända tv eller sökbar text-tv ska gälla i åtta år. Om det finns särskilda skäl, får myndigheten besluta att ett tillstånd ska gälla för kortare tid.

Giltighetstiden för tillståndsvillkor får vara kortare än tillståndstiden.

Paragrafen anger giltighetstiden för tillstånd att sända tv och sökbar text-tv. Övervägandena finns i avsnitt 6.

Ändringen i bestämmelsens *andra stycke* innebär att giltighetstiden för tillstånd att sända tv och sökbar text-tv där Myndigheten för press, radio och tv beviljar tillstånd ska vara åtta år, om det inte finns särskilda skäl för att besluta om att tillståndet ska gälla kortare tid.

Tidigare förarbeten finns i prop. 2007/08:8 s. 41 f. och s. 65 samt prop. 2009/10:115 s. 284.

15 kap.

2 § *Annonser i en ljudradiosändning som inte är närradio får sändas under högst – 20 procent av tiden mellan kl. 06.00 och 18.00, och – 20 procent av tiden mellan kl. 18.00 och 24.00.*

Annonser i *närradio* får sändas under högst tolv minuter per timme mellan hela klockslag. Om sändningstiden inte omfattar en timme mellan hela klockslag, får annonser sändas under högst 15 procent av sändningstiden.

Paragrafen reglerar högsta tillåtna tid för annonser i ljudradiosändningar. Övervägandena finns i avsnitt 4.

Ändringarna innebär att ett nytt *första stycke* införs som anger högsta tillåtna tid för annonser i ljudradiosändning som inte är närradio. Med ljudradiosändning som inte är närradio avses tillståndsgiven ljudradio såsom kommersiell radio, ljudradio med tillfälligt tillstånd, ljudradio där regeringen meddelar tillstånd bl.a. ljudradiosändningar till utlandet och ljudradio i lokala sändningar som inte uppfyller kraven för närradio eller kommersiell radio. Även ljudradiosändningar som inte kräver tillstånd såsom sändningar via tråd eller satellit omfattas. Med 20 procent av tiden mellan de angivna klockslagen avses 20 procent av hela det angivna tidsspannet. Det innebär att annonser får sändas under högst 144 minuter mellan kl. 06.00 och 18.00, och 72 minuter mellan kl. 18.00 och 24.00. Den högsta tillåtna tiden för annonser motsvarar vad som gäller för tv-sändningar enligt 8 kap. 1 §.

Paragrafens *andra stycke*, som motsvarar paragrafens nuvarande innehåll när det gäller högsta tillåtna tid för annonser, ändras så att den enbart gäller för närradio.

Den högsta tillåtna tiden för annonser gäller inte sådan reklam som den sändande gör för sin programverksamhet (15 kap. 7 §).

Tidigare förarbeten finns i prop. 2007/08:4 s. 16 och 18.

16 kap.

Integritetsskyddsmyndighetens tillsyn

4 a § *Integritetsskyddsmyndigheten* har tillsyn över att bestämmelserna i 5 kap. 3 a § och 9 a kap. 2 § om behandling av personuppgifter följs.

Paragrafen reglerar Integritetsskyddsmyndighetens tillsyn. Paragrafen ändras så att Integritetsskyddsmyndigheten anges som tillsynsmyndighet i stället för Datainspektionen. Ändringen är en följd av att Datainspektionen den 1 januari 2021 bytte namn till Integritetsskyddsmyndigheten.

18 kap.

2 § Ett tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv eller ett tillstånd som lämnats av regeringen att sända ljudradio får återkallas om

1. tillståndshavaren väsentligt brutit mot 5 kap. 1, 2, 4–6 och 12 §§, *eller* 14 kap. 1–3 §§, eller

2. ett tillståndsvillkor enligt 4 kap. 8–11 §§ eller 11 kap. 3 § har åsidosatts på ett väsentligt sätt.

Ett tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv eller ett tillstånd som getts av regeringen att sända ljudradio får ändras till att avse annat sändningsutrymme, om

1. förändringar inom radiotekniken eller ändringar i radioanvändningen på grund av internationella överenskommelser som Sverige har anslutit sig till eller bestämmelser antagna med stöd av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt medför att ett nytt tillstånd med samma villkor inte skulle kunna medges, eller

2. det är nödvändigt för att ge utrymme för ytterligare sändningar.

Paragrafen reglerar förutsättningarna för återkallelse av tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv och för tillstånd att sända ljudradio som meddelats av regeringen. Övervägandena finns i avsnitt 7.

Ändringen i *första stycket 1* innebär att överträdelser av vissa bestämmelser om produktplacering, sponsring och reklam och andra annonser i 6, 7, 8 och 15 kap. inte längre kan medföra återkallelse av ett sändningstillstånd. Överträdelser av dessa bestämmelser omfattas fortsatt av sanktionerna särskild avgift, marknadsstörningsavgift enligt marknadsföringslagen (2008:486) och vitesföreläggande enligt läkemedelslagen (2015:315).

5 § Tillstånd att sända kommersiell radio får återkallas om

1. tillståndshavaren inte inlett sändningsverksamheten inom sex månader efter tillståndets början,

2. tillståndshavaren inte utnyttjat rätten att sända eller sänt endast i obetydlig omfattning under en sammanhängande tid av minst fyra veckor,

3. tillståndshavaren väsentligt brutit mot 14 kap. 2 §,

4. domstol har funnit att ett program innefattat ett yttrandefrihetsbrott som innebär ett allvarligt missbruk av yttrandefriheten, eller

5. ett tillståndsvillkor enligt 13 kap. 27 § första stycket 3 har åsidosatts på ett väsentligt sätt.

Förfogar en fysisk eller juridisk person, utan tillåtelse från Myndigheten för press, radio och tv, över mer än ett tillstånd för analog kommersiell radio i ett sändningsområde, och finns det skäl att anta att förfogandet kan inverka menligt

på konkurrensen, får det eller de tillstånd återkallas som har lämnats efter det första tillståndet.

Har Myndigheten för press, radio och tv medgett överlåtelse trots att tillståndshavaren redan förfogar över tillstånd att sända analog kommersiell radio i samma sändningsområde, och finns det skäl att anta att överlåtelsen kan inverka menligt på konkurrensen, får tillståndet återkallas endast om beslutet om överlåtelsen grundats på felaktiga eller ofullständiga uppgifter från tillståndshavaren. Återkallelsen ska då avse det eller de tillstånd som överlåtits.

Om staten, regioner eller kommuner innehar ett tillstånd att sända kommersiell radio på det sätt som anges i 13 kap. 4 § andra stycket ska Myndigheten för press, radio och tv återkalla det tillståndet.

Paragrafen reglerar förutsättningarna för återkallelse av tillstånd att sända kommersiell radio. Övervägandena finns i avsnitt 7.

Ändringarna i *första stycket 3* innebär att överträdelser av vissa bestämmelser om reklam, andra annonser och sponsring i 15 kap. inte längre kan medföra återkallelse av ett sändningstillstånd. Överträdelser av dessa bestämmelser omfattas fortsatt av sanktionerna särskild avgift, marknadsstörningsavgift enligt marknadsföringslagen (2008:486) och vitesföreläggande enligt läkemedelslagen (2015:315).

Sammanfattning av promemorian (Ds 2021:12)

I promemorian lämnas förslag om att införa nya regler i radio- och tv-lagen som syftar till att öka tillgången till information om ägarförhållandena hos leverantörer av medietjänster. Förslag lämnas också med syfte att synkronisera tillståndsperioderna för tv som finansieras med public service-avgiften och annan tv. Vidare föreslås bestämmelserna om återkallelse av tillstånd vid överträdelser av radio- och tv-lagens regler om produktplacering, sponsring, reklam och andra annonser ändras i syfte att åstadkomma en mer proportionell koppling mellan arten av överträdelse och tillgänglig sanktion. Slutligen lämnas förslag om flexiblare annonsregler för kommersiell radio, med syfte att likställa regleringen om högsta tillåtna tid för annonser med den som gäller för tv och därmed förbättra villkoren för kommersiell radio. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2022.

Förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)

Härigenom föreskrivs ifråga om radio- och tv-lagen (2010:696) att 2 kap. 1 §, 4 kap. 12 §, 15 kap. 2 §, 17 kap. 3 §, 18 kap. 2 och 5 §§ och rubriken närmast före 2 kap. 1 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

Information om programföretag som sänder tv och leverantörer av beställ-tv

Information om leverantörer av medietjänster

1 §

Programföretag som sänder tv liksom leverantörer av beställ-tv ska se till att mottagare av deras tjänster alltid och på ett enkelt sätt har tillgång till

1. namnet på leverantören av medietjänster,

2. den geografiska adress där leverantören är etablerad,

3. uppgifter om leverantören, däribland e-postadress och webbplats, och

4. uppgifter om behörig tillsynsmyndighet.

Leverantörer av medietjänster ska se till att mottagare av deras tjänster alltid och på ett enkelt sätt har tillgång till sådan information som framgår av andra stycket om leverantören

1. sänder tv eller sökbar text-tv,

2. sänder kommersiell radio,

3. sänder ljudradio där inget tillstånd krävs,

4. sänder ljudradio där regeringen meddelar tillstånd,

5. tillhandahåller beställ-tv, eller
6. tillhandahåller beställradio som finansieras med public service-avgift enligt lagen (2018:1893) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst

Den information som en leverantör ska tillhandahålla ska omfatta

1. namnet på leverantören av medietjänster,

2. den geografiska adress där leverantören är etablerad,

3. uppgifter om leverantören, däribland e-postadress och webbplats,

4. uppgifter om behörig tillsynsmyndighet, och

5. uppgift om vem som är leverantörens ägare, leverantörens ägarstruktur och, i förekommande fall, ägarens organisationsnummer.

4 kap.

12 §

Ett tillstånd som har beviljats av regeringen att sända tv och sökbar text-tv ska gälla i åtta år.

Ett tillstånd som har beviljats av Myndigheten för press, radio och tv att sända tv eller sökbar text-tv *gäller för sex år*. Om det finns särskilda skäl, får myndigheten besluta att ett tillstånd ska gälla för kortare tid

Ett tillstånd som har beviljats av Myndigheten för press, radio och tv att sända tv eller sökbar text-tv *ska gälla i åtta år*. Om det finns särskilda skäl, får myndigheten besluta att ett tillstånd ska gälla för kortare tid

Giltighetstiden för tillståndsvillkor får vara kortare än tillståndstiden.

15 kap.

2 §

Annonser i en ljudradio-sändning som inte är närradio får sändas under högst

– 20 procent av tiden mellan kl. 06.00 och 18.00, och

– 20 procent av tiden mellan kl. 18.00 och 24.00.

Annonser i en ljudradiosändning får sändas högst tolv minuter per timme mellan hela klockslag. Om sändningstiden inte omfattar en timme mellan hela klockslag, får annonser sändas under högst femton procent av sändningstiden.

Annonser i närradio får sändas under högst tolv minuter per timme mellan hela klockslag. Om sändningstiden inte omfattar en timme mellan hela klockslag, får annonser sändas under högst femton procent av sändningstiden.

17 kap.

3 §

Om ett programföretag som sänder tv eller en leverantör av beställ-tv inte lämnar information enligt 2 kap. 1 § tillämpas marknadsföringslagen (2008:486), med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen.

Om en sådan leverantör av medietjänster som anges i 2 kap. 1 § första stycket inte lämnar den information som anges i bestämmelsen tillämpas marknadsföringslagen (2008:486), med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen.

18 kap.

2 §

Ett tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv eller ett tillstånd som lämnats av regeringen att sända ljudradio får återkallas om

1. tillståndshavaren väsentligt brutit mot 5 kap. 1, 2, 4–6 och 12 §§, 6 kap. 1 §, 2 § 1–3, 3 § första stycket och 4 §, 7 kap. 1, 2, 3 och 4–8 §§, 8 kap. 1–13 och 14 §§, 14 kap. 1–3 §§ eller 15 kap. 1–5, 6–9 och 10 §§, eller

1. tillståndshavaren väsentligt brutit mot 5 kap. 1, 2, 4–6 och 12 §§, eller 14 kap. 1–3 §§, eller

2. ett tillståndsvillkor enligt 4 kap. 8–11 §§ eller 11 kap. 3 § har åsidosatts på ett väsentligt sätt.

Ett tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv eller ett tillstånd som getts av regeringen att sända ljudradio får ändras till att avse annat sändningsutrymme, om

1. förändringar inom radiotekniken eller ändringar i radioanvändningen på grund av internationella överenskommelser som Sverige har anslutit sig till eller bestämmelser antagna med stöd av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt medför att ett nytt tillstånd med samma villkor inte skulle kunna medges, eller

2. det är nödvändigt för att ge utrymme för ytterligare sändningar.

18 kap.

5 §

Tillstånd att sända kommersiell radio får återkallas om

1. tillståndshavaren inte inlett sändningsverksamheten inom sex månader efter tillståndets början,

2. tillståndshavaren inte utnyttjat rätten att sända eller sänt endast i obetydlig omfattning under en sammanhängande tid av minst fyra veckor,

3. tillståndshavaren väsentligt brutit mot *någon av* 14 kap. 2 § samt 15 kap. 1–4, 8–9 a och 10 §§, eller

3. tillståndshavaren väsentligt brutit mot 14 kap. 2 §,

4. domstol har funnit att ett program innefattat ett yttrandefrihetsbrott som innebär ett allvarligt missbruk av yttrandefriheten, eller

5. ett tillståndsvillkor enligt 13 kap. 27 § första stycket 3 har åsidosatts på ett väsentligt sätt.

Förfogar en fysisk eller juridisk person, utan tillåtelse från Myndigheten för press, radio och tv, över mer än ett tillstånd för analog kommersiell radio i ett sändningsområde, och finns det skäl att anta att förfogandet kan inverka menligt på konkurrensen, får det eller de tillstånd återkallas som har lämnats efter det första tillståndet.

Har Myndigheten för press, radio och tv medgett överlåtelse trots att tillståndshavaren redan förfogar över tillstånd att sända analog kommersiell radio i samma sändningsområde, och finns det skäl att anta att överlåtelsen kan inverka menligt på konkurrensen, får tillståndet återkallas endast om beslutet om överlåtelsen grundats på felaktiga eller ofullständiga uppgifter från tillståndshavaren. Återkallelsen ska då avse det eller de tillstånd som överlåtits.

Om staten, regioner eller kommuner innehar ett tillstånd att sända kommersiell radio på det sätt som anges i 13 kap. 4 § andra stycket ska Myndigheten för press, radio och tv återkalla det tillståndet.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2022.

Sammanfattning av rapporten Synkronisering av tillståndperioderna för analog och digital kommersiell radio

Prop. 2021/22:163
Bilaga 3

Den 5 november 2020 fick Myndigheten för press, radio och tv i uppdrag av regeringen att analysera behovet av att synkronisera tillståndperioderna för analog och digital kommersiell radio för att öka effektiviteten och förutsebarheten för radioföretag med verksamhet i Sverige (Ku2020/02344). I uppdraget ingick att analysera på vilka sätt en synkronisering kan uppnås och beskriva konsekvenserna av olika alternativ. Uppdraget redovisades den 1 februari 2021 genom rapporten Synkronisering av tillståndperioderna för analog och digital kommersiell radio (Ku2021/00325).

Tillstånden att sända kommersiell radio gäller för en åttaårsperiod. I dag överlappar tillståndperioderna för analog och digital radio varandra. Tillstånden för digital kommersiell radio löper ut 2022 medan tillstånden för analog kommersiell radio löper ut 2026.

Myndigheten för press, radio och tv bedömer att det finns ett behov av att synkronisera tillståndperioderna för analog och digital kommersiell radio. En sådan synkronisering bidrar till att radioföretagen får bättre förutsättningar att utveckla sin verksamhet. En synkronisering av tillståndperioderna kan vara positiv även för lyssnarna. En synkronisering skapar vidare förutsättningar för framtida överväganden om förändringar i tillståndsgivningen. En synkronisering av tillståndperioderna för analog respektive digital kommersiell radio kan uppnås antingen genom att tillstånden för kommersiell radio förlängs eller genom att tillstånd ges för en kortare period än åtta år.

Myndigheten för press, radio och tv föreslår att de nu gällande tillstånden att sända digital kommersiell radio förlängs till och med den 31 juli 2026 vilket, på ett enkelt och snabbt sätt, ger en möjlighet att uppnå en synkronisering av tillståndperioderna för analog respektive digital kommersiell radio från 2026. En förlängning ökar förutsebarheten för radioföretagen. Myndigheten föreslår i rapporten att en lag med tillfälliga bestämmelser om tillstånd att sända digital kommersiell radio införs för att ge tillståndshavarna en möjlighet att ansöka om förlängning.

Rapportens lagförslag

Förslag till lag om tillfälliga bestämmelser om förlängning av tillstånd att sända digital kommersiell radio

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller tillfälliga bestämmelser om förlängning av de tillstånd att sända digital kommersiell radio som upphör den 30 september 2022.

2 § Bestämmelserna i lagen tillämpas i stället för följande bestämmelser i radio- och tv-lagen (2010:696)

- 13 kap. 24 § om ansökan,
- 13 kap. 26 § om vad som ska beaktas vid tillståndsgivningen, och
- 13 kap. 30 § om tillståndsperiodens längd.

För tillstånd enligt denna lag att sända digital kommersiell radio gäller i övrigt bestämmelserna i radio- och tv-lagen (2010:696).

Förlängning av tillstånd

3 § En tillståndshavare som vill få sitt tillstånd förlängt ska ansöka om det hos Myndigheten för press, radio och tv senast sex månader innan tillståndsperioden går ut.

Ett tillstånd som förlängs gäller till och med den 31 juli 2026.

Giltighetstiden för tillståndsvillkor får vara kortare än tillståndstiden.

4 § Myndigheten för press, radio och tv får ta ut en avgift av den som hos myndigheten ansöker om förlängning av tillstånd att sända digital kommersiell radio.

Avgiften ska motsvara myndighetens kostnader för handläggningen av ärendena.

5 § Myndigheten för press, radio och tv ska förlänga ett tillstånd enligt 3 § om det inte finns skäl för att återkalla tillståndet enligt 18 kap. radio- och tv-lagen (2010:696).

6 § Myndigheten för press, radio och tv ska besluta i fråga om förlängning av tillstånd senast två månader innan tillståndsperioden går ut.

7 § Beslut av Myndigheten för press, radio och tv att inte förlänga ett tillstånd enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Mål om överklagande av beslut som avses i första stycket ska handläggas skyndsamt.

8 § Prövningstillstånd krävs vid överklagande hos kammarrätten av beslut som meddelats av en allmän förvaltningsdomstol enligt 7 §.

9 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får Prop. 2021/22:163
meddela föreskrifter om ansökningsförfarandet och vad en ansökan ska Bilaga 4
innehålla.

1. Denna lag träder ikraft den 1 januari 2022.
2. Lagen upphör att gälla den 31 juli 2026.

Förteckning över remissinstanserna

Promemorian Ändringar i radio- och tv-lagen (Ds 2021:12)

Remissvar har lämnats av Allmänna reklamationsnämnden, Bauer Media AB, Bonnier Broadcasting/TV4 AB, C More Entertainment AB, Elektronikbranschen, Folkhälsomyndigheten, Företagarna, Försvarets radioanstalt, Försvarmakten, Förvaltningsrätten i Stockholm, Göteborgs universitet (Nordicom), Integritetsskyddsmyndigheten, Justitiekanslern, Kammarrätten i Jönköping, Kommerskollegium, Konkurrensverket, Konsumentverket, Kungl. biblioteket, Linnéuniversitetet (Medieinstitutet FOJO), Myndigheten för press, radio och tv, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Myndigheten för tillgängliga medier, Nordic Entertainment Group, Post- och telestyrelsen, Regelrådet, Riksdagens ombudsmän, Spelinspektionen, Statens medieråd, Statskontoret, Svenska Filminstitutet, Svenska Journalistförbundet, Svenskt Näringsliv, Sveriges advokatsamfund, Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB, Säkerhetspolisen, Teracom Group AB, Totalförsvarets forskningsinstitut, Uppsala universitet (juridiska fakulteten).

Följande instanser har uppgett att de avstått från att yttra sig eller har inte kommit in med något yttrande. Al Jazeera Media Network, Axess Publishing AB, BBC Global News Ltd, BBC Studios Distribution Ltd, Boxer/Comhem/Tele2 Sverige AB, CSI Sports Network Ltd, DB Media AB, Discovery Corporate Services Ltd, Ericsson AB, Eurosport SAS, Facebook Sweden AB, Film- & TV-producenterna, Fox Networks Group España S.L, Google Sweden, HBO Nordic, Hi3G Access AB, It- och telekomföretagen, Kilohertz AB, Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd (KLYS), NGC Europe Ltd, Nickelodeon International Ltd, NRJ Sweden AB, Nya Radio City AB, Närradios riksorganisation, Publicistklubben, Radio Nova AB, SES Astra, Skärgårdsradion AB, Stiftelsen reklamombudsmannen, Svenska Medietjänster AB, Sverigefinska Riksförbundet, Sveriges annonsörer, Sveriges Kommuner och Regioner, Sveriges kommunikationsbyråer, Sveriges konsumenter, Sveriges Utbildningsradio AB, Telenor Sverige AB, Telia Company AB, TU Medier i Sverige, Turner Broadcasting System Europe Ltd, Utgivarna, VIMN Netherlands B.V.

Myndigheten för press, radio och tv:s rapport Synchronisering av tillståndperioderna för analog och digital kommersiell radio

Remissvar har lämnats av Bauer Media AB, Elektronikbranschen, Försvarets radioanstalt, Försvarmakten, Förvaltningsrätten i Stockholm, Göteborgs universitet (Nordicom), Justitiekanslern, Konkurrensverket, Mad Men Media AB, Nordic Entertainment Group AB (Nent Group), NRJ Sweden AB, Post- och telestyrelsen, Regelrådet, Riksdagens ombudsmän, Statskontoret, Svenskt Näringsliv, Sveriges Radio AB, Teracom Group AB, Totalförsvarets forskningsinstitut.

Följande instanser har uppgett att de avstått från att yttra sig eller har inte kommit in med något yttrande. DB Media AB, Ericsson AB, It- och

telekomföretagen, Kilohertz AB, Nya Radio City AB, Närradions
riksorganisation, Radio Nova AB, Skärgårdsradion AB, Svenska
Journalistförbundet, Svenska Medietjänster AB, Sveriges annonsörer,
Sveriges Kommuner och Regioner, Uppsala universitet (juridiska
fakulteten).

Prop. 2021/22:163
Bilaga 5

Lagrådsremissens lagförslag

Förslag till lag om tillfälliga bestämmelser om förlängning av tillstånd att sända digital kommersiell radio.

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller tillfälliga bestämmelser om förlängning av de tillstånd att sända digital kommersiell radio som meddelats med stöd av radio- och tv-lagen (2010:696) och som upphör den 30 september 2022.

2 § I ärenden om förlängning av ett tillstånd enligt denna lag tillämpas bestämmelserna i lagen i stället för följande bestämmelser i radio- och tv-lagen (2010:696)

- 13 kap. 24 § om ansökan,
- 13 kap. 26 § om vad som ska beaktas vid tillståndsgivningen, och
- 13 kap. 30 § första och andra stycket om tillståndsperiodens längd.

För tillstånd att sända digital kommersiell radio gäller i övrigt bestämmelserna i radio- och tv-lagen.

Förlängning av tillstånd

3 § En tillståndshavare som vill få sitt tillstånd förlängt ska ansöka om det hos Myndigheten för press, radio och tv senast den 1 augusti 2022. Ett tillstånd som förlängs av Myndigheten för press, radio och tv ska gälla till och med den 31 juli 2026.

4 § Myndigheten för press, radio och tv ska förlänga ett tillstånd enligt 3 § om det inte finns skäl att återkalla tillståndet enligt 18 kap. 5 § första stycket radio- och tv-lagen (2010:696). Om det finns skäl att återkalla tillståndet ska Myndigheten för press, radio och tv avslå ansökan om förlängning.

5 § Myndigheten för press, radio och tv får ta ut en avgift av den som hos myndigheten ansöker om förlängning av tillstånd att sända digital kommersiell radio. Avgiften ska motsvara myndighetens kostnader för handläggningen av ärendena.

6 § Myndigheten för press, radio och tv ska besluta i fråga om förlängning av tillstånd senast den 31 augusti 2022.

Överklagande

7 § Beslut av Myndigheten för press, radio och tv att inte förlänga ett tillstånd enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Mål om överklagande av beslut som avses i första stycket ska handläggas skyndsamt.

Prop. 2021/22:163

Bilaga 6

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten

Rätt att meddela föreskrifter

8 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om ansökningsförfarandet och vad en ansökan ska innehålla

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.
 2. Lagen upphör att gälla vid utgången av juli 2026.

Förslag till lag om ändring i lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §⁶

När en tjänsteleverantör tillhandahåller informationssamhällets tjänster ska leverantören ge information om sitt namn, sin adress i etableringsstaten och sin e-postadress samt i förekommande fall

1. organisationsnummer,
2. registreringsnummer för mervärdesskatt, och
3. behörig tillståndsmyndighet.

Om en tjänsteleverantör bedriver reglerad yrkesverksamhet ska informationen även omfatta uppgifter om

1. yrkestitel och den stat där denna erhållits,
2. den yrkesorganisation eller liknande där tjänsteleverantören är registrerad, och
3. de bestämmelser som är tillämpliga på yrkesverksamheten och sättet att få tillgång till dem.

Informationen ska finnas tillgänglig för tjänstemottagare och myndigheter på ett enkelt, direkt och stadigvarande sätt

I fråga om leverantörer av beställ-tv gäller även 2 kap. 1 §

I fråga om leverantörer av beställradio som finansieras med public service-avgift enligt lagen (2018:1893) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst

⁶ Senaste lydelse 2010:722.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.

Förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 1 §, 4 kap. 12 §, 15 kap. 2 §, 16 kap. 4 §, 17 kap. 3 § och 18 kap. 2 och 5 §§ och rubriken närmast före 2 kap. 1 § och 16 kap. 4 § radio- och tv-lagen (2010:696) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

**Information om programföretag
som sänder tv och leverantörer av
beställ-tv**

**Information om leverantörer av
medietjänster**

1 §

*Programföretag som sänder tv
liksom leverantörer av beställ-tv
ska se till att mottagare av deras
tjänster alltid och på ett enkelt sätt
har tillgång till*

- 1. namnet på leverantören av
medietjänster,*
- 2. den geografiska adress där
leverantören är etablerad,*
- 3. uppgifter om leverantören,
däribland e-postadress och webb-
plats, och*
- 4. uppgifter om behörig tillsyns-
myndighet.*

För leverantörer av beställ-tv
gäller även 8 § lagen (2002:562)
om elektronisk handel och andra
informationssamhällets tjänster.

*Leverantörer av medietjänster
ska se till att mottagare av deras
tjänster alltid och på ett enkelt sätt
har tillgång till sådan information
som framgår av andra stycket, om
leverantören*

- 1. sänder tv eller sökbar text-tv,*
- 2. sänder kommersiell radio,*
- 3. sänder ljudradio där inget
tillstånd krävs,*
- 4. sänder ljudradio där
regeringen meddelar tillstånd,*
- 5. tillhandahåller beställ-tv, eller*
- 6. tillhandahåller beställradio
som finansieras med public
service-avgift enligt lagen
(2018:1893) om finansiering av
radio och tv i allmänhetens tjänst.*

*Den information som en
leverantör ska tillhandahålla ska
omfatta*

- 1. namnet på leverantören av
medietjänster,*
- 2. den geografiska adress där
leverantören är etablerad,*
- 3. uppgifter om leverantören,
däribland e-postadress och webb-
plats,*

4. uppgifter om behörig tillsynsmyndighet, och

5. uppgift om vem som är leverantörens ägare, leverantörens ägarstruktur och, i förekommande fall, ägarens organisationsnummer.

För leverantörer av beställ-tv och leverantörer av beställradio som finansieras med public serviceavgift enligt lagen om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst gäller även 8 § lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster.

4 kap.

12 §⁷

Ett tillstånd som har beviljats av regeringen att sända tv och sökbar text-tv ska gälla i åtta år.

Ett tillstånd som har beviljats av Myndigheten för press, radio och tv att sända tv eller sökbar text-tv gäller för sex år. Om det finns särskilda skäl, får myndigheten besluta att ett tillstånd ska gälla för kortare tid.

Ett tillstånd som har beviljats av Myndigheten för press, radio och tv att sända tv eller sökbar text-tv ska gälla i åtta år. Om det finns särskilda skäl, får myndigheten besluta att ett tillstånd ska gälla för kortare tid.

Giltighetstiden för tillståndsvillkor får vara kortare än tillståndstiden.

15 kap.

2 §

Annonser i en ljudradio-sändning som inte är närradio får sändas under högst

– 20 procent av tiden mellan kl. 06.00 och 18.00, och

– 20 procent av tiden mellan kl. 18.00 och 24.00.

Annonser i en ljudradiosändning får sändas högst tolv minuter per timme mellan hela klockslag. Om sändningstiden inte omfattar en timme mellan hela klockslag, får annonser sändas under högst femton procent av sändningstiden.

Annonser i närradio får sändas under högst tolv minuter per timme mellan hela klockslag. Om sändningstiden inte omfattar en timme mellan hela klockslag, får annonser sändas under högst femton procent av sändningstiden.

⁷ Senaste lydelse 2018:1895.

16 kap.

**Konsumentombudsmannens
tillsyn**

Konsumentverkets tillsyn

4 §⁸

Konsumentombudsmannen har tillsyn över att bestämmelsen om information i 2 kap. 1 § följs. Konsumentombudsmannen har även tillsyn när det gäller bestämmelserna om reklam i 8 kap. 7 § första stycket, 8 och 9 §§, 14 § första och andra styckena, 9 a kap. 10 och 11 §§ och 15 kap. 4 §.

Konsumentverket utövar tillsyn över att bestämmelsen om information i 2 kap. 1 § första stycket och andra stycket 1–4 följs. Konsumentverket har även tillsynsansvar när det gäller bestämmelserna om reklam i 8 kap. 7 § första stycket, 8 och 9 §§, 14 § första och andra styckena, 9 a kap. 10 och 11 §§ och 15 kap. 4 §.

17 kap.

3 §⁹

Om ett programföretag som sänder tv eller en leverantör av beställ-tv inte lämnar information enligt 2 kap. 1 § tillämpas marknadsföringslagen (2008:486), med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen.

Om en sådan leverantör av medietjänster som anges i 2 kap. 1 § första stycket inte lämnar den information som anges i 2 kap. 1 § andra stycket 1–4 tillämpas marknadsföringslagen (2008:486), med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen.

18 kap.

2 §¹⁰

Ett tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv eller ett tillstånd som lämnats av regeringen att sända ljudradio får återkallas om

1. tillståndshavaren väsentligt brutit mot 5 kap. 1, 2, 4–6 och 12 §§, 6 kap. 1 §, 2 § 1–3, 3 § första stycket och 4 §, 7 kap. 1, 2, 3 och 4–8 §§, 8 kap. 1–13 och 14 §§, 14 kap. 1–3 §§ eller 15 kap. 1–5, 6–9 och 10 §§, eller

1. tillståndshavaren väsentligt brutit mot 5 kap. 1, 2, 4–6 och 12 §§, eller 14 kap. 1–3 §§, eller

2. ett tillståndsvillkor enligt 4 kap. 8–11 §§ eller 11 kap. 3 § har åsidosatts på ett väsentligt sätt.

⁸ Senaste lydelse 2020:875.

⁹ Senaste lydelse 2020:875.

¹⁰ Senaste lydelse 2020:875.

Ett tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv eller ett tillstånd som getts av regeringen att sända ljudradio får ändras till att avse annat sändningsutrymme, om

1. förändringar inom radiotekniken eller ändringar i radioanvändningen på grund av internationella överenskommelser som Sverige har anslutit sig till eller bestämmelser antagna med stöd av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt medför att ett nytt tillstånd med samma villkor inte skulle kunna medges, eller

2. det är nödvändigt för att ge utrymme för ytterligare sändningar.

5 §¹¹

Tillstånd att sända kommersiell radio får återkallas om

1. tillståndshavaren inte inlett sändningsverksamheten inom sex månader efter tillståndets början,

2. tillståndshavaren inte utnyttjat rätten att sända eller sänt endast i obetydlig omfattning under en sammanhängande tid av minst fyra veckor,

3. tillståndshavaren väsentligt brutit mot *någon av* 14 kap. 2 § samt 15 kap. 1–4, 8–9 a och 10 §§, 3. tillståndshavaren väsentligt brutit mot 14 kap. 2 §,

4. domstol har funnit att ett program innefattat ett yttrandefrihetsbrott som innebär ett allvarligt missbruk av yttrandefriheten, eller

5. ett tillståndsvillkor enligt 13 kap. 27 § första stycket 3 har åsidosatts på ett väsentligt sätt.

Förfogar en fysisk eller juridisk person, utan tillåtelse från Myndigheten för press, radio och tv, över mer än ett tillstånd för analog kommersiell radio i ett sändningsområde, och finns det skäl att anta att förfogandet kan inverka menligt på konkurrensen, får det eller de tillstånd återkallas som har lämnats efter det första tillståndet.

Har Myndigheten för press, radio och tv medgett överlåtelse trots att tillståndshavaren redan förfogar över tillstånd att sända analog kommersiell radio i samma sändningsområde, och finns det skäl att anta att överlåtelsen kan inverka menligt på konkurrensen, får tillståndet återkallas endast om beslutet om överlåtelsen grundats på felaktiga eller ofullständiga uppgifter från tillståndshavaren. Återkallelsen ska då avse det eller de tillstånd som överlåtits.

Om staten, regioner eller kommuner innehar ett tillstånd att sända kommersiell radio på det sätt som anges i 13 kap. 4 § andra stycket ska Myndigheten för press, radio och tv återkalla det tillståndet

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.

¹¹ Senaste lydelse 2020:875.

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2022-01-28

Närvarande: F.d. justitieråden Severin Blomstrand och Annika Brickman samt justitierådet Leif Gäverth

Ökad insyn i ägandet av radio- och tv-företag och bättre villkor för kommersiell radio

Enligt en lagrådsremiss den 22 december 2021 har regeringen (Kulturdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om tillfälliga bestämmelser om förlängning av tillstånd att sända digital kommersiell radio,
2. lag om ändring i lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster,
3. lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Linus Fredriksson.

Förslagen föranleder följande yttrande.

Förslaget till lag om ändring i radio- och tv-lagen

2 kap. 1 §

I paragrafen finns bestämmelser som innebär att uppräknade leverantörer av medietjänster ska se till att den som tar emot en medietjänst har tillgång till viss information om leverantören.

I andra stycket 1 och 2 föreskrivs att vissa preciserade uppgifter om leverantören ska lämnas. Därefter finns i tredje punkten en allmänt hållen föreskrift. I likhet med i den befintliga lydelsen anges att en leverantör ska tillhandahålla “uppgifter om leverantören, däribland e-postadress och webbplats”. De valda exemplen ger vid handen att det något vidlyftiga “uppgifter om leverantören” avser kontaktuppgifter. Lagrådet förordar att uttrycket preciseras.

I andra stycket 5 införs nu en bestämmelse som utökar skyldigheten till att omfatta information om vem som äger leverantören, leverantörens ägarstruktur och, i förekommande fall, ägarens organisationsnummer.

Syftet med förslaget är enligt remissen att en användare av en tjänst ska få möjlighet att värdera innehållet och trovärdigheten i tjänsten. I förlängningen kan användarens kunskap om vem som är leverantörens ägare innebära att förutsättningarna för yttrandefriheten och den fria åsiktsbildningen stärks eftersom användaren ges förutsättningar att bilda sig en uppfattning om innehållet utifrån dess avsändare. Det framhålls att medlemsstaterna enligt det reviderade AV-direktivet får föreskriva att

leverantörer av audiovisuella medietjänster ska tillhandahålla information om ägarstruktur, inbegripet leverantörens verkliga ägare.

Prop. 2021/22:163
Bilaga 7

Som också anförs i remissen kan ägandet av en leverantör se ut på olika sätt och innehålla flera olika led och nivåer. Ägaren kan exempelvis vara ett bolag, en stiftelse eller en förening. Ägaren kan också vara fristående eller ingå i en grupp där en eller flera organisationsformer förekommer. Med hänsyn till detta ifrågasätter Lagrådet att det alltid är tillräckligt att leverantörens ägare och ägarstruktur anges för att användaren ska kunna värdera innehållet och trovärdigheten i tjänsten. Dessa uppgifter kan många gånger antas vara otillräckliga för att det ska vara möjligt att utreda vem som har det avgörande inflytandet hos en leverantör. Vidare är att märka att det föreslagna kravet på information om ägande, när det gäller tv-sändningar och beställ-tv, gäller enbart för leverantörer som är etablerade i Sverige (1 kap. 3 §).

Till detta kommer att bestämmelsen föreslås vara helt osanktionerad. Regleringen blir därmed tandlös och Lagrådet ifrågasätter att förslaget är utformat så att lagen kan antas tillgodose det syfte som har angetts.

Lagrådet avstyrker förslaget i dess nuvarande utformning.

16 kap. 4 §

I 4 § anges inledningsvis att Konsumentverket *utövar tillsyn* över att bestämmelsen om information i 2 kap. 1 § första stycket och andra stycket 1–4 följs. Därefter anges att Konsumentverket har *tillsynsansvar* när det gäller vissa andra bestämmelser.

Enligt Lagrådets mening kan det förhållandet att man beskriver Konsumentverkets roll med uttrycken ”utövar tillsyn” och ”har tillsynsansvar” föranleda osäkerhet hos läsaren om de skilda uttryckssätten innebär någon skillnad i sak. Av vad som framkommit under föredragningen är någon skillnad i sak inte avsedd. Lagrådet 4 förordar att man använder sig av samma uttryck i hela paragrafen, förslagsvis uttryckt så att Konsumentverket utövar tillsyn.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Kulturdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 17 mars 2022

Närvarande: statsminister Andersson, ordförande, och statsråden Johansson, Hallengren, Hultqvist, Damberg, Shekarabi, Ygeman, Linde, Ekström, Eneroth, Dahlgren, Ernkrans, Hallberg, Thorwaldsson, Gustafsdotter, Axelsson Kihlblom, Elger, Farmanbar, Danielsson

Föredragande: statsrådet Gustafsdotter

Regeringen beslutar proposition Bättre villkor för kommersiell radio